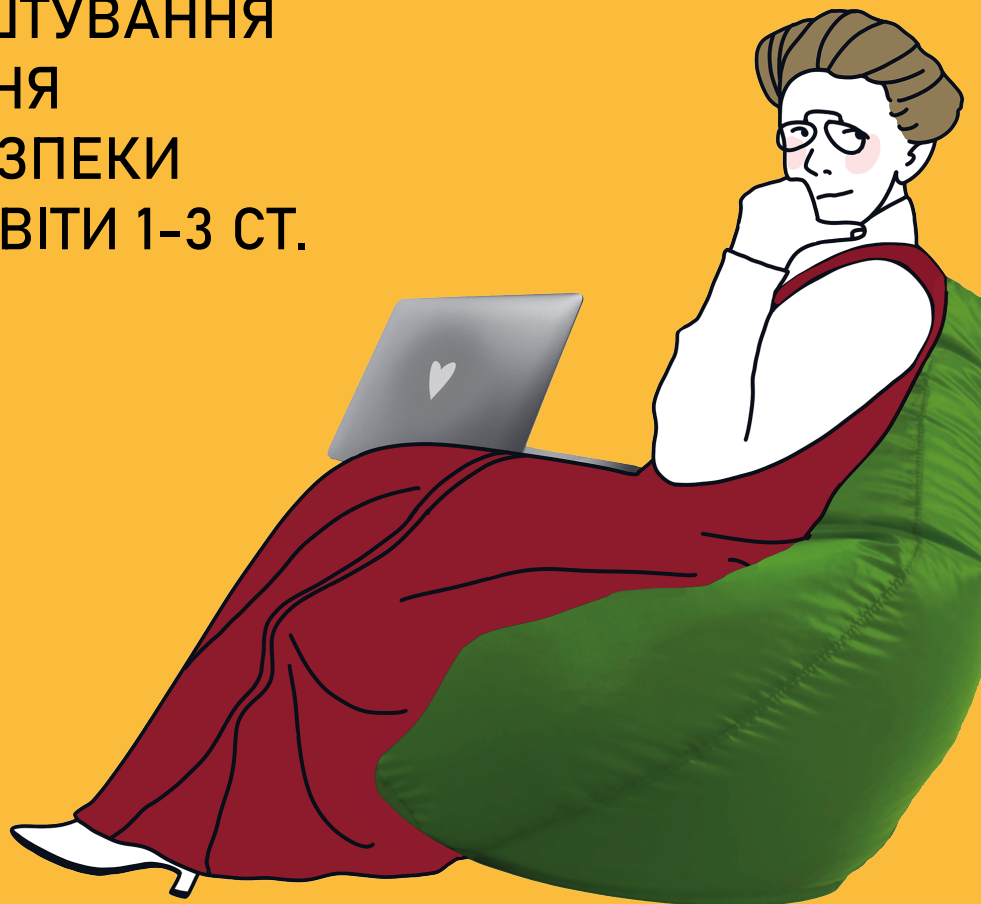

«Можна собі уявити, який гріх брала на себе стара школа своїми методами пасивного навчання, нехтуючи всю дитячу рухливість та безпосередню творчість. Це ї шкодило тим, що паралізувало живу, самостійну душу дитини, а також псувало характер, бо воля закладається ї розвивається лише на ґрунті активності».

- Софія Русова,
основоположниця української шкільної педагогіки.

РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОБЛАШТУВАННЯ
ТА ОСНАЩЕННЯ
КАБІНЕТІВ БЕЗПЕКИ
ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ 1-3 СТ.

ЗМІСТ:

ЦЕЙ ДОКУМЕНТ СТВОРЕНО ДЛЯ	3
ЕКСПЕРТИ ПРОЄКТУ	4
ЗАПИСИ ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЙ З БЕЗПЕКИ ВІД ЕКСПЕРТІВ SAFETY PARK, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДОКУМЕНТУ	7
ДЖЕРЕЛА СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	9
1. ВАРІАНТИ РОЗТАШУВАННЯ МЕБЛІВ ВІДПОВІДНО ДО ТЕМАТИКИ УРОКУ	16
2. МЕБЛІ	23
3. ЕЛЕКТРИКА ТА ОСВІТЛЕННЯ.....	32
4. МУЗЕЙ БЕЗПЕКИ ТА ЗАСОБИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	34
5. ШИРОКОФОРМАТНІ ДРУКОВАНІ МАТЕРІАЛИ	54
6. ІНФОГРАФІКИ З ІНСТРУЦІЯМИ ТА АЛГОРИТМАМИ	61
7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЕКСПЕРТАМИ МАТЕРІАЛІВ ДО ПРОЧИТАННЯ (БІБЛІОТЕКА КЛАСУ БЕЗПЕКИ)	74
8. РЕКОМЕНДОВАНИ ЕКСПЕРТАМИ ОНЛАЙН-МАТЕРІАЛИ ДО ПЕРЕГЛЯДУ ТА САМООПРАЦЮВАННЯ.....	75
9. ВІЗУАЛІЗАЦІЇ	76
ПОДЯКА	88

ЦЕЙ ДОКУМЕНТ СТВОРЕНО ДЛЯ:

- адміністрацій закладів освіти 1-3 ст. та відповідальних осіб шкіл, що займаються облаштуванням та оснащенням кабінетів безпеки;
- організацій та підприємств, що займаються облаштуванням та оснащенням кабінетів безпеки;
- громадських організацій, благодійних фондів та меценатів, що фінансують матеріально-технічне оснащення закладів освіти 1-3 ст.;
- виробничих підприємств, що виготовляють меблі та проводять ремонтні роботи з облаштування та оснащення кабінетів безпеки.

ЕКСПЕРТИ ПРОЄКТУ:

ОЛЬГА ДРОБИШЕВА – експертка напрямку «Безпека дорожнього руху» та «Екологічна безпека». Засновниця проєкту Safety Park та Національної програми з попередження дорожньо-транспортного травматизму Traffic Challenge, авторка книг з безпеки руху «1000 і 1 поворот», аудіоказок «Блимчик Непосидюк з клану сурикатів», тренінгу з безпеки дорожнього руху для дорослих та молоді «Відповідальні батьки», співавторка книги про поведінку з відходами «Світові сміттеві королі», працювала експерткою у проєкті технічної допомоги Європейського інвестиційного банку «Модернізація та підвищення безпеки дорожньої мережі в Україні».

АНАТОЛІЙ КАМІНСЬКИЙ – експерт напрямків «Статева безпека» та «Медична допомога». Завідувач клініки репродуктивних технологій Українського державного інституту репродуктології НМАПО імені П.Л. Шупика, професор кафедри акушерства, гінекології та репродуктології НУОЗ ім. П. Л. Шупика, репродуктолог, лікар акушер-гінеколог вищої категорії, доктор медичних наук.

ГАННА КОЗЛОВА – експертка напрямку «Психологічна безпека». Практична психологиня, докторка філософії в галузі психології, головна судова експертка, спеціалістка-психологиня у сфері розслідування злочинів за участю дітей, членкиня Національної психологічної асоціації. Керувала проєктами видавництва «Шкільний світ».

ЛЕОНІД ФЕДОРОВСЬКИЙ – експерт напрямку «Домедична допомога» та «Надзвичайні ситуації». Співзасновник ГО «AVC int.», яка займається фаховим навчанням військовослужбовців та ветеранів за більш ніж 15 напрямками, парамедик, голова UAEMT. Спеціаліст з безпеки, має міжнародні кваліфікації інструктора з тактичної медицини, загальновійськової та спеціальної тактики, виживання, навчав військовослужбовців та співробітників силових структур.

НАТАЛІЯ БАЗИЛЕВСЬКА – експертка напрямку «Фінансова безпека». Голова Правління СК «Граве Україна Страхування Життя» та СК «Граве Україна», член Моторного (Транспортного) Бюро України та Національної асоціації страховиків України.

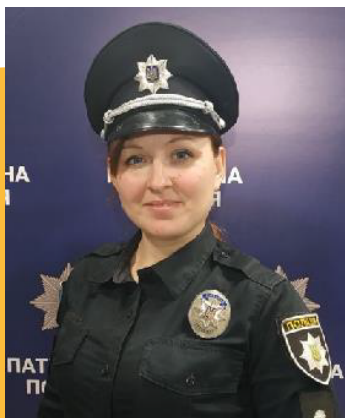
ЛЮДМИЛА ДРОБИШЕВА – експертка напрямків «Санітарно-гігієнічна та харчова безпека» та «Медична допомога». Засновниця ГО «Traffic Challenge». Має вищу медичну освіту за трьома спеціалізаціями лікар з гігієни праці, лікар з гігієни дітей та підлітків та лікар-бактеріолог; стаж роботи за першими двома спеціалізаціями – 10 років а також завідування відділенням гігієни дітей та підлітків у Чернігівській обласній санітарно-епідеміологічній станції; стаж роботи за третьою спеціальністю 28 років, а також завідування бактеріологічною лабораторією Чернігівської міської санітарно-епідеміологічної станції. Лікар-бактеріолог вищої категорії.

БОГДАН ШКРОГАЛЬ – експерт напрямку «Безпека приміщень». Архітектор, засновник архітектурної майстерні SHAW «Архітектурна майстерня Шкrogаль», яка є генеральним проєктувальником об'єктів житлового, комерційного та соціального призначення, зокрема лікарень, дитячих освітніх закладів, інноваційної школи у м. Чернігів та спільно з Малою академією наук України Музею науки та дитячого центру розвитку.

РОМАН ДЕРКАЧ – експерт напрямку «Медична допомога». Голова групи експертів МОЗ України за напрямком «Травматологія та ортопедія», експерт-консультант міністра охорони здоров'я України, головний лікар «Інституту травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України».

НАДІЯ СИТНИК – заступник начальника відділу зв'язків з громадськістю управління патрульної поліції у місті Києві Департаменту патрульної поліції, капітан поліції. Протягом 7 років працювала шкільним офіцером поліції.

ПОЛІНА ПІКУС – експертка напрямку «Санітарно-гігієнічна та харчова безпека». Біотехнолог, дієтолог, діючий член українського біохімічного товариства, магістр цитології та гістології, молодший науковий співробітник Інституту Молекулярної Біології і Генетики (ІМБіГ) НАНУ, керівник Громадської організації «Знай, що ти їси».

МАКСИМ КОЛОДЯЖНИЙ – експерт напрямку «Юридична безпека» та «Надзвичайні ситуації». Кандидат юридичних наук; старший науковий співробітник, завідувач відділу кримінологічних досліджень Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України; член Союзу юристів України; член редакційної колегії журналу International Journal of Law and Society (США).

ДЕНИС ПІКАЛОВ – Голова ВГО «Українська федерація лайфсейвінгу», координатор волонтерської програми «Пляжний патруль», асоційований член Міжнародної федерації лайфсейвінгу (ILS) – провідної громадської спільноти із розробки політик та програм превенції утоплень у світі, інструктор Всеукраїнської ради реанімації (BLS)

ОЛЕГ КАРТАВИЙ – експерт напрямку «Домедична допомога». Директор тренінгової компанії «Центр спеціальної підготовки», інструктор-викладач, сертифікований Європейською радою з реанімації, Українським науково-практичним центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я України, American Heart Association, International Trauma Life Support, а також Emergency First Response.

ЗАПИСИ ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЙ З БЕЗПЕКИ ВІД ЕКСПЕРТІВ SAFETY PARK, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДОКУМЕНТУ:

(Посилання на повний перелік та профілі експертів Safety Park:
<http://safetypark.com.ua/lecturers.html>):

1. Домедична допомога

Безпечний доступ. Порядок дій. Пріоритети надання допомоги. Оцінка свідомості.

<https://youtu.be/52NF0tkNPuo>

Масивні кровотечі. У дорослих і дітей.

<https://youtu.be/WuSHleewqic>

Дихальні шляхи. Обструкція. Допомога при нудоті. Стабільне бокове. Прийом Геймліха.

<https://youtu.be/h8JjSzsN-s>

Респірація. Серцево-легенева реанімація.

<https://youtu.be/4tzM7XkSd60>

Серцево-легенева реанімація . АЗД (автоматичний зовнішній дефібрилятор).

https://youtu.be/PCwR_sh-Ba8

Циркуляція. Пошкодження м'яких тканин.

<https://youtu.be/lbT6eE9QAQI>

Циркуляція. Переломи.

<https://youtu.be/Ho1lzP7HEI0>

Гіпо- та гіпертермія. Комплектація індивідуальної аптечки.

<https://youtu.be/b0uJyUS2uG4>

Опіки. Відмороження. Комплектація індивідуальної аптечки.

<https://youtu.be/HpxWHrsMSEk>

Клінічні стани. Судоми. Втрата свідомості. Інсульт. Інфаркт. Комплектація індивідуальної аптечки.

<https://youtu.be/pod2ZZyDhVw>

2. Екологічна безпека

Роздільний збір відходів та їхня утилізація: міфи, гроші та правда.

<https://youtu.be/Y7sBlmYPRDQ>

Екосистеми. Основи біорізноманіття. Глобальне потепління. Заповідники та національні парки.

Бракон'єрство та винищення видів. Вуличні тварини.

<https://youtu.be/ciW94qmfUEM>

Екологія ґрунтів. Екологія вод.

<https://youtu.be/1DB5a0e6XTE>

Екологія повітря. Чим ми сьогодні дихаємо?

https://youtu.be/_NeudFXtgGU

Небезпечні відходи. (Медичні, радіоактивні, воєнні, токсичні, пожежонебезпечні, корозійні, їдкі відходи та інші)

<https://youtu.be/3q23ZB8m1rs>

3. Інформаційна безпека

Кібератаки. Які бувають кібератаки? Як протистояти кібератакам?

<https://youtube.com/live/ReePMDp0Euo?feature=sharec>

Що треба знати про інформацію на ваших гаджетах.

https://youtube.com/live/YDpZg2AJ_Ng?feature=sharec

Захист персональних даних. Конфіденційність:

https://www.youtube.com/watch?v=YuWwOwQuX4l&list=PLm-0sGP3nSGXdJekV6PAJWxNJ80g6p3_p&index=29

4. Безпека здоров'я

ЗПСШ. Ризикована сексуальна поведінка. ВІЛ/СНІД.

<https://youtu.be/fkDwc2qBeSg>

Туберкульоз. Етапи лікування. Як діагностувати.

<https://youtu.be/ctjWWIX10XM>

Найкращий вік для вагітності. Безпліддя. Здоров'я партнера.

https://youtu.be/vgw9P_TiGQo

Вагітність та пологи. Доступно про важливе.

<https://youtu.be/hBumxBAbph4>

Безпека фізичного та психічного здоров'я піч час вагітності та пологів.

https://youtu.be/1xv__c4ZEmw

Вагітність та пологи – правова безпека.

<https://youtu.be/pzB5QyJdhS4>

5. Безпека дітей

Дитина сама вдома. Дитина та незнайомиць.

<https://youtu.be/nYscU464sgg>

Безпечний побут для дітей. Дитина та її тіло.

<https://youtu.be/Dwi5Yfbfvvc>

6. Безпека дорожнього руху

Фактори ризику в ДТП

<https://youtu.be/lv8058o3-u8>

Екіпірування велосипедистів. Типові ДТП з велосипедистами

<https://youtu.be/CERsfXGCDBM>

ПДР в Україні та закордоном, на що варто звернути увагу, коли подорожуєш.

https://youtu.be/_ZaaMLrdGLc

Велосипедисти за кермом. ПДР для велосипедистів

<https://youtu.be/vN7cpCzm0NY>

Світловідбивачі.

https://youtu.be/lo0BCyQ3_mw

Світловідбивачі на транспорті. Автомобілі, вантажівки, громадський транспорт.

<https://youtu.be/KLwlb23dE88>

ДЖЕРЕЛА СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

(які використовувались для обґрунтування переліку та пріоритетності напрямків безпеки та проблемних питань, що мають бути представлені серед підручних матеріалів для проведення практичних занять, та домінуючих візуальних акцентів у приміщенні кабінету безпеки):

1. Міністерство охорони здоров'я України
2. Національна поліція України
3. Державна служба статистики України
4. Департамент патрульної поліції України
5. Генеральна прокуратура України
6. Національна соціальна сервісна служба України (Нацсоцслужба), департамент з питань захисту прав дітей та забезпечення стандартів рівності
7. Національний банк України
8. Моторне (транспортне) страхове бюро України

Законодавство.

Цей документ створено задля підвищення цивільної безпеки, яке передбачає зниження смертності та травматизму серед учнів внаслідок ефективного виконання школами:

Наказу Міністерства освіти та науки України № 135 від 10 лютого 2023 року «Деякі питання створення та функціонування класів безпеки у закладах освіти»,

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

10 лютого 2023 р.

м. Київ

№ 135

Деякі питання створення та функціонування класів безпеки у закладах освіти

На виконання пункту 22 Плану основних заходів цивільного захисту на 2022 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2021 року № 1742, відповідно до підпунктів 16¹, 69² пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), та з метою створення умов для формування в учнів здоров'язбережувальних компетентностей, знань правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:
 - 1) Рекомендації щодо створення та забезпечення функціонування класів безпеки у закладах освіти;
 - 2) Примірний перелік обладнання для класів безпеки у закладах освіти.
2. Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти (Сресько О.) довести цей наказ до відома керівників департаментів (управлінь) освіти та науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

2

7. Обладнання класів безпеки має відповідати Санітарному регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394 (далі – Санітарний регламент).

При оснащенні класів безпеки необхідно враховувати можливість залучення до занять осіб з особливими освітніми потребами.

8. Клас безпеки у закладі загальної середньої освіти рекомендується облаштувати за зональним принципом організації освітнього простору, що сприятиме оптимізації освітнього процесу та систематизації сприйняття інформації.

При облаштуванні класів безпеки у закладах загальної середньої освіти рекомендується передбачити такі зони:

зона перегляду відеороликів та презентацій;
зона пожежної безпеки (для вивчення правил пожежної безпеки, алгоритму дій при пожежі, вивчення основ користування вогнегасниками та іншими первинними засобами пожежогасіння);

зона мінної безпеки (для вивчення правил поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів);

зона безпеки життєдіяльності (для вивчення правил безпечної поведінки у різних сферах життя, в тому числі алгоритми дій у разі надзвичайних ситуацій різного характеру);

зона домедичної допомоги (для проведення занять та тренінгів з надання першої домедичної допомоги при травмах різного характеру та опіках, у тому числі зупинка кровотечі, проведення серцево-легеневої реанімації тощо);

зона психологічного розвантаження (для роботи з психологами, виконання творчих завдань, проведення бесід тощо);
ігрова зона (для дітей молодшої вікової категорії для проведення тематичних рухливих ігор та вправ).

Розташування усіх цих зон, а також меблів у приміщенні, має бути зручним і логічним, аби не порушувати концентрацію проведення занять та відповідати вимогам Санітарного регламенту.

9. Для облаштування класів безпеки рекомендується використовувати будь-який методичний та агітаційний матеріал, включаючи матеріали для інклюзивного навчання.

Для методичного забезпечення класів безпеки допускається використовувати будь-яку наукову агітацію: буклети, листівки, плакати (в тому числі зі шрифтом брайля для інклюзивного навчання), аудіоролики, відеоролики, презентації, слайди, мультфільми (в тому числі відеоролики із субтитрами), папір, тематичні розмальовки, кросворди, тести, матеріал для творчих завдань (пластилін, тісто для ліпки) тощо.

Наповнення класів може змінюватись та постійно оновлюватись залежно від категорії здобувачів освіти, для яких проводяться заняття, їх вікових особливостей, осіб, які залучаються до проведення занять, тематики та фактичних можливостей закладу освіти.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
10 лютого 2023 № 135

Рекомендації щодо створення та забезпечення функціонування класів безпеки у закладах освіти

1. Створення безпечних умов перебування учасників освітнього процесу у закладах освіти, створення безпечного освітнього середовища є одним із головних пріоритетів держави в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Одним з основних завдань збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу є формування у дітей культури безпечної поведінки.

Зважаючи на те, що культура застосування заходів пожежної безпеки закладається з дитинства, основний напрямок роботи, на який необхідно звернути увагу, – це навчання дітей різного віку.

Одним із шляхів вирішення цього питання є створення класів безпеки інформаційно-просвітницького напрямку, на базі якого діти вивчатимуть правила безпечного життя.

З метою виховання у підрастаючого покоління базового поняття основ безпечного середовища, яке містить у собі знання з правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту в цілому, засвоєння алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру, МОН спільно з ДСНС та органами місцевого самоврядування здійснюють роботу щодо створення в закладах освіти класів безпеки, функціонування яких буде задіяно у виховному й освітньому процесі та направлено на вивчення основних вимог пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності в цілому.

2. Класи безпеки – це в першу чергу інтерактивні класи, технічне оснащення яких дозволяє забезпечити освітній процес та постійну активну взаємодію всіх його учасників.

3. Для облаштування класів безпеки рекомендується використовувати класні кімнати (навчальні аудиторії), у яких проведено сучасний ремонт та які не містять елементів радянської епохи, з можливістю розміщення в них одночасно до 30 осіб.

4. Приміщення має бути забезпечене необхідною кількістю парт (столів) та стільців для проведення занять.

5. Оснащення класів безпеки здійснюється відповідно до Примірного переліку обладнання для облаштування класів безпеки у закладах освіти.

6. Для технічного оснащення класу безпеки також можна використовувати: телевізори, відеопроєктори, моторизований настінний екран для проєктора, акустичні системи, стенди з об'єктами предметами, магнітні дошки, маркерні дошки, мобільні симулятори пожежної безпеки (приватний будинок, громадський будинок, висотний будинок, екосистема тощо), вогнегасники різних типів для проведення занять.

3

10. Технічне та методичне забезпечення класів безпеки у закладах освіти може здійснюватися засновниками та/або керівниками закладів освіти, територіальними підрозділами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та інших органів виконавчої влади а також Товариства Червоного Хреста України, підрозділами територіальної оборони та Збройних Сил України з дотриманням вимог безпеки.

Для отримання методичних та/або демонстраційних (наочних) матеріалів керівник закладу освіти може звернутися до територіальних органів ДСНС, Національної поліції України, закладів охорони здоров'я та інших органів виконавчої влади а також Товариства Червоного Хреста України.

Територіальні органи ДСНС, Національної поліції України надають рекомендації закладам освіти щодо облаштування та функціонування класів безпеки та проведення у них спільних занять і заходів, а також залучаються до їх проведення. До проведення занять у класах безпеки рекомендовано залучати також медичних працівників, представників територіальної оборони та інших підрозділів Збройних Сил України.

11. Заняття у класі безпеки проводяться у доступній для здобувачів освіти формі, з урахуванням вікових особливостей та з використанням фото-, відео-аудіоматеріалів. Зокрема, для дітей молодшого шкільного віку заняття проводяться в ігровій формі, зокрема з використанням ігор на пожежну тематику, мультфільмів, загадок та ребусів. Такі заняття бажано проводити у ігровій зоні, яка має м'яке покриття підлоги.

Здобувачам освіти середнього та старшого віку заняття можна проводити у формі лекцій, презентацій, тестів, ситуаційно-рольових ігор, бесід.

12. Навчання в класах безпеки здійснюється відповідно до типових освітніх програм, зокрема при реалізації наскрізних змістових ліній: екологічна безпека, громадянська відповідальність, здоров'я і безпека та викладання предметів соціальної і здоров'язбережувальної галузі, у тому числі «Захист України», «Здоров'я, безпека та добробут» та інших.

Генеральний директор
директорату дошкільної, шкільної,
позашкільної та інклюзивної освіти

Олег СРЕСЬКО

Наказу МОН України № 589 від 18 травня 2023 року «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту МОН України на 2023 рік»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

18 05 20 23 р. м. Київ № 589

Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту Міністерства освіти і науки України на 2023 рік

На виконання підпункту 1 пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. № 370-р «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік»

НАКАЗУЮ:

- Затвердити план основних заходів цивільного захисту Міністерства освіти і науки України на 2023 рік (далі – план заходів), що додається.
- Структурним підрозділам Міністерства освіти і науки України відповідно до компетенції забезпечити виконання плану заходів та подати сектору мобілізаційної роботи, цивільного захисту та безпеки життєдіяльності інформацію про стан виконання плану заходів: у першому півріччі – до 1 липня 2023 року, за рік – до 25 січня 2024 року.
- Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської військових адміністрацій, закладам вищої освіти, підприємствам, установам і організаціям, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України:
 - відповідно до своїх повноважень врахувати у регіональних та місцевих планах цивільного захисту та відповідних планах діяльності на 2023 рік заходи та строки їх виконання, які зазначені у плані заходів;
 - забезпечити виконання плану заходів;
 - подати Міністерству освіти і науки України: інформацію про стан виконання плану заходів: у першому півріччі – до 1 липня 2023 року, за рік – до 25 січня 2024 року; пропозиції до проекту плану основних заходів цивільного захисту Міністерства освіти і науки України на 2024 рік – до 1 липня 2023 року.

2

4. Сектору мобілізаційної роботи, цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (Цимбал А.) забезпечити подання до Державної служби з надзвичайних ситуацій: інформації про стан виконання плану заходів: у першому півріччі – до 10 липня 2023 року, за рік – до 12 лютого 2024 року; пропозицій до проекту плану основних заходів цивільного захисту Міністерства освіти і науки України на 2024 рік – до 10 липня 2023 року.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр Оксен ЛІСОВИЙ

Розпорядження Кабінету міністрів України № 301-р від 07 квітня 2023 року «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти»

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 7 квітня 2023 р. № 301-р
Київ

Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти

- Схвалити Концепцію безпеки закладів освіти (далі - Концепція), що додається.
- Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним та Київській міській державним (військовим) адміністраціям, відповідальним за реалізацію Концепції: забезпечити виконання заходів, передбачених Концепцією; подавати щопівроку до 15 червня та 15 грудня Міністерству освіти і науки інформацію про стан виконання заходів, передбачених Концепцією, для її узагальнення та подання у двотижневий строк Кабінетові Міністрів України.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 80

КОНЦЕПЦІЯ безпеки закладів освіти

Проблема, яка потребує розв'язання

Питання безпеки закладів освіти та забезпечення рівних, належних і безпечних умов здобуття освіти та організації безпечного освітнього середовища є особливо актуальним у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Проблемою, яка потребує розв'язання, є низький рівень безпеки закладів освіти та організації безпечного освітнього середовища в Україні, що є наслідком таких факторів:

- недостатня кількість об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту закладів освіти;
- низький рівень відповідності об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту закладів освіти вимогам щодо необхідної місткості таких об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту та кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення, засобів зв'язку та Інтернету, засобів надання медичної допомоги, доступності для маломобільних груп населення, а також можливості організації у таких об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту освітнього процесу;
- низький рівень дотримання вимог законодавства з питань пожежної та техногенної безпеки закладів освіти;
- застаріла нормативно-правова база у сфері цивільного захисту в частині створення безпечних умов перебування у закладах освіти здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, адміністрацій та інших працівників;
- відсутність встановленого порядку організації охорони закладів освіти, зокрема із залученням органів поліції охорони (із встановленням комплексу тривожної сигналізації) з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування;
- відсутність належної організації пропускового режиму в закладах освіти (огорожа, стаціонарні металодетектори, система контролю доступу);
- відсутність у закладах освіти систем зовнішнього та внутрішнього відеоспостереження;
- недоступність більшості закладів освіти та захисних споруд цивільного захисту при закладах освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- відсутність необхідної кількості шкільних автобусів для підвезення здобувачів освіти та педагогічних працівників до/із закладів загальної середньої освіти;
- недостатній рівень охоплення закладів освіти превентивними поліцейськими послугами, спрямованими на запобігання та попередження вчинення правопорушень;
- недостатній рівень обізнаності учасників освітнього процесу про їх права, обов'язки та відповідальність;
- незнання учасниками освітнього процесу правил безпечної поведінки в побуті та правил дорожнього руху;
- низький рівень обізнаності дітей щодо кіберзагроз та формування безпечної поведінки в Інтернеті;
- неготовність учасників освітнього процесу до дій в умовах надзвичайних ситуацій, бойових дій;
- відсутність у працівників закладів освіти навичок надання домедичної допомоги, забезпечення психологічної підтримки здобувачів освіти;

Розпорядження Кабінету міністрів України № 370-р від 25 квітня 2023 року «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік»

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 25 квітня 2023 р. № 370-р
Київ

Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік

1. Затвердити план основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік (далі - план заходів), що додається.

2. Центральним та місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим:

1) розробити на основі плану заходів галузеві та регіональні плани основних заходів цивільного захисту на 2023 рік відповідно до своїх повноважень;

2) за участю органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій організувати та провести протягом січня 2024 р. збори керівного складу центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, підприємств, установ та організацій щодо підбиття підсумків роботи у сфері цивільного захисту у 2023 році та визначення основних завдань у зазначеній сфері на 2024 рік;

3) забезпечити подання до Державної служби з надзвичайних ситуацій:

інформації про стан виконання плану заходів у першому півріччі - до 10 липня 2023 р., за рік - до 12 лютого 2024 р.;

пропозицій до проекту плану основних заходів цивільного захисту на 2024 рік - до 10 липня 2023 року.

3. Державній службі з надзвичайних ситуацій:

здійснити контроль за виконанням плану заходів та поінформувати до 7 березня 2024 р. Кабінет Міністрів України про результати роботи;

подати до 11 грудня 2023 р. проект розпорядження Кабінету Міністрів України щодо затвердження плану основних заходів цивільного захисту України на 2024 рік.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 75

Кожне втрачене життя, кожне втрачене здоров'я дитини – це біда не лише родини, а також втрачений ресурс України: гроші, праця людей, матеріальні втрати, втрата робочого потенціалу, пенсійного потенціалу, тобто втрата для кожного мешканця країни.

Якісна безпекова підготовка має знижувати ці втрати. Правильно організований простір класу безпеки – один з ключових факторів набуття дитиною у школі знань та навичок, як врятуватись. Аби визначити, які інструменти та інформація мають рятувати українських школярів, варто звернутися до статистики, яка говорить, від чого найбільше гинуть, травмуються та потерпають українські діти.

За даними Держстату в Україні за 2021 рік через зовнішні причини померли 1100 людей віком від 0 до 19 років (з них 492 до 14 років). А саме:

293 – через транспортний нещасний випадок (108 дітей до 14 років),

181 – через ушкодження з невизначеним наміром – самогубство або вбивство (62 до 14 років),

165 – через навмисне самоушкодження (самогубство) (26 до 14 років),

153 – випадкове утоплення або занурення у воду (95 дітей до 14 років),

57 – випадкове отруєння (30 дітей до 14 років),

42 – падіння (24 дітей до 14 років),

34 – напад з метою вбивства (19 дітей до 14 років),

25 – в результаті дії диму, вогню та полум'я (22 дітей до 14 років),

4 – через отруєння і дію алкоголю. Ще 146 загинули через інші зовнішні причини (з них 106 дітей до 14 років).

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 25 квітня 2023 р. № 370-р

ПЛАН основних заходів цивільного захисту України на 2023 рік

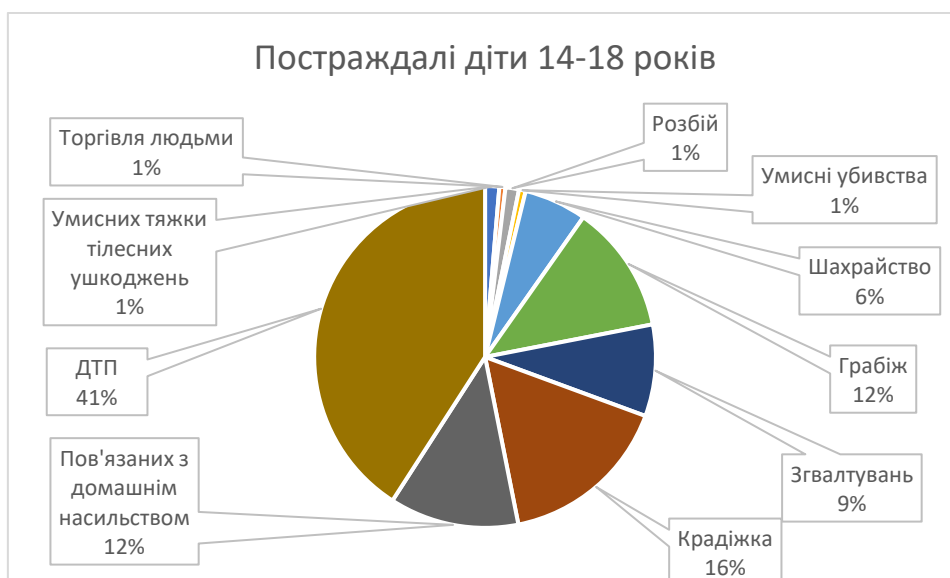
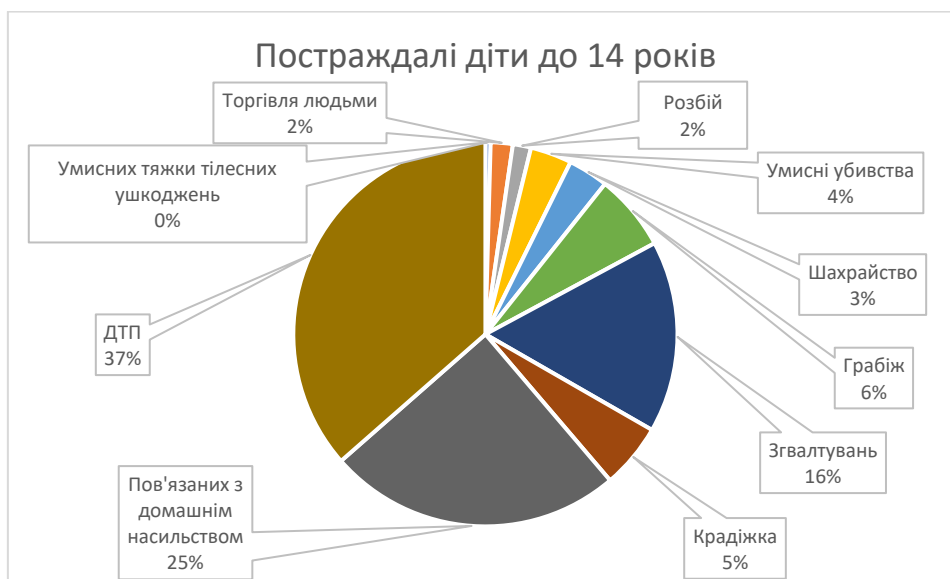
Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Показники (індикатори) виконання заходу
---------------------	----------------------------	-----------------	---

Заходи з удосконалення єдиної державної системи цивільного захисту

1. Створення та забезпечення функціонування класів безпеки в закладах освіти	МОН ДСНС МВС Національна поліція центральні органи виконавчої влади, що мають у підпорядкуванні заклади освіти місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (за згодою)	до 15 грудня	створено класи безпеки відповідно до регіональних планів заходів щодо створення класів безпеки на 2023 рік забезпечено функціонування класів безпеки
2. Забезпечення утримання в постійній готовності до використання за призначенням захисних споруд цивільного захисту, призначених для укриття персоналу суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту, об'єктів критичної інфраструктури, закладів охорони здоров'я	центральні та місцеві органи виконавчої влади органи місцевого самоврядування (за згодою) суб'єкти господарювання (за згодою) ДСНС	постійно	забезпечено постійну готовність до використання за призначенням захисних споруд зазначених суб'єктів господарювання
3. Вжиття заходів до нарахування та задоволення потреб фонду захисних споруд цивільного захисту шляхом:			

Тобто основними причинами загибелі дітей в Україні є ДТП, вбивство, утоплення та самогубство.

За даними Генеральної прокуратури 5 875 дітей в Україні постраждали від кримінальних правопорушень.

Тобто основні кримінальні правопорушення, від яких можуть постраждати діти – це ДТП, домашнє насильство, згвалтування, крадіжка та грабіж.

Ці дані підтверджуються статистикою МОЗ України та Національної поліції України.

За інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я травми (включаючи ДТП і утоплення) займають одне з перших місць серед причин смерті та довічної інвалідності дітей та підлітків (вік 5–14 років). Centers for Disease Control and Prevention наводить статистику про головні зовнішні причини смертності дітей у світі у 2021 році:

- серед дітей діти віком від 5 до 9 років на першому місці: нещасні випадки ДТП та аварії (4,1 на 100 тис. населення), на другому вбивство або смерть під час нападу (0,9 на 100 тис.);
- серед дітей віком 10-14 років на першому місці нещасні випадки, ДТП та аварії (4,3 на 100 тис.), на другому самогубство (2,8 на 100 тис.), на третьому вбивство або смерть під час нападу (1,4 на 100 тис.).

Як бачимо, українська статистика загалом співпадає зі світовою, тому, спираючись на вище наведені дані, основним пріоритетом у облаштуванні класів безпеки має бути підвищення знань та навичок дорожньої безпеки, протидія насильству та самозахист, статева безпека, безпека на воді та психологічна безпека.

Домедична допомога є головною навичкою порятунку життя та збереження здоров'я у будь-якій з вище перелічених екстрених ситуацій. Відомий факт, що ранній початок допомоги є фактором, що підвищує шанси на виживання та відновлення життєвих функцій. Саме тому найвища пріоритетність у безпековій освіті в незалежності рейтингу інших загроз є навчання домедичній допомозі.

З 2014 року Україна є зоною постійних бойових дій та мінної небезпеки. Тому на рівні з отриманням навичок цивільної безпеки в умовах, що склалися, є необхідність отримання дітьми знань та навичок мінної безпеки, поведінки під час шутінгу, самотерапія та взаємодія з особами з ПТСР, а також підготовка до хімічної та ядерної небезпек.

З огляду на опитування здобувачів освіти у Австрії, Великобританії, Німеччині, Франції, США та Ізраїлю, яке проводилося в рамках підготовки даного документу, було підтверджено гіпотезу експертів, що здобуття практичних навичок з безпеки є пріоритетним форматом безпекової освіти та формування сталих поведінкових звичок.

Саме тому запропоновані далі рекомендації орієнтовані на створення простору (класу безпеки) для проведення практичних занять, відпрацювань алгоритмів поведінки, «занять на підлозі», інтерактивних вправ та групових сесій.

Клас безпеки – в першу чергу для практичних занять.

Клас безпеки – універсальне місце, де дитина будь-якого віку (1-12 клас) має знайти допомогу та відповіді на питання, пов'язані із ризиками для її життя та здоров'я. Саме для цього у рекомендаціях передбачені готові візуальні рішення інформаційних матеріалів, локальна бібліотека, перелік посилань для самоопрацювання та «Зона приватності».

Нехай кожна дитина в Україні почувається захищеною.

Рекомендації щодо облаштування та оснащення кабінетів безпеки закладів освіти 1- 3 ст. розроблені відповідно до чинних норм, правил та стандартів.

Експерт напрямку
“Безпека приміщень”

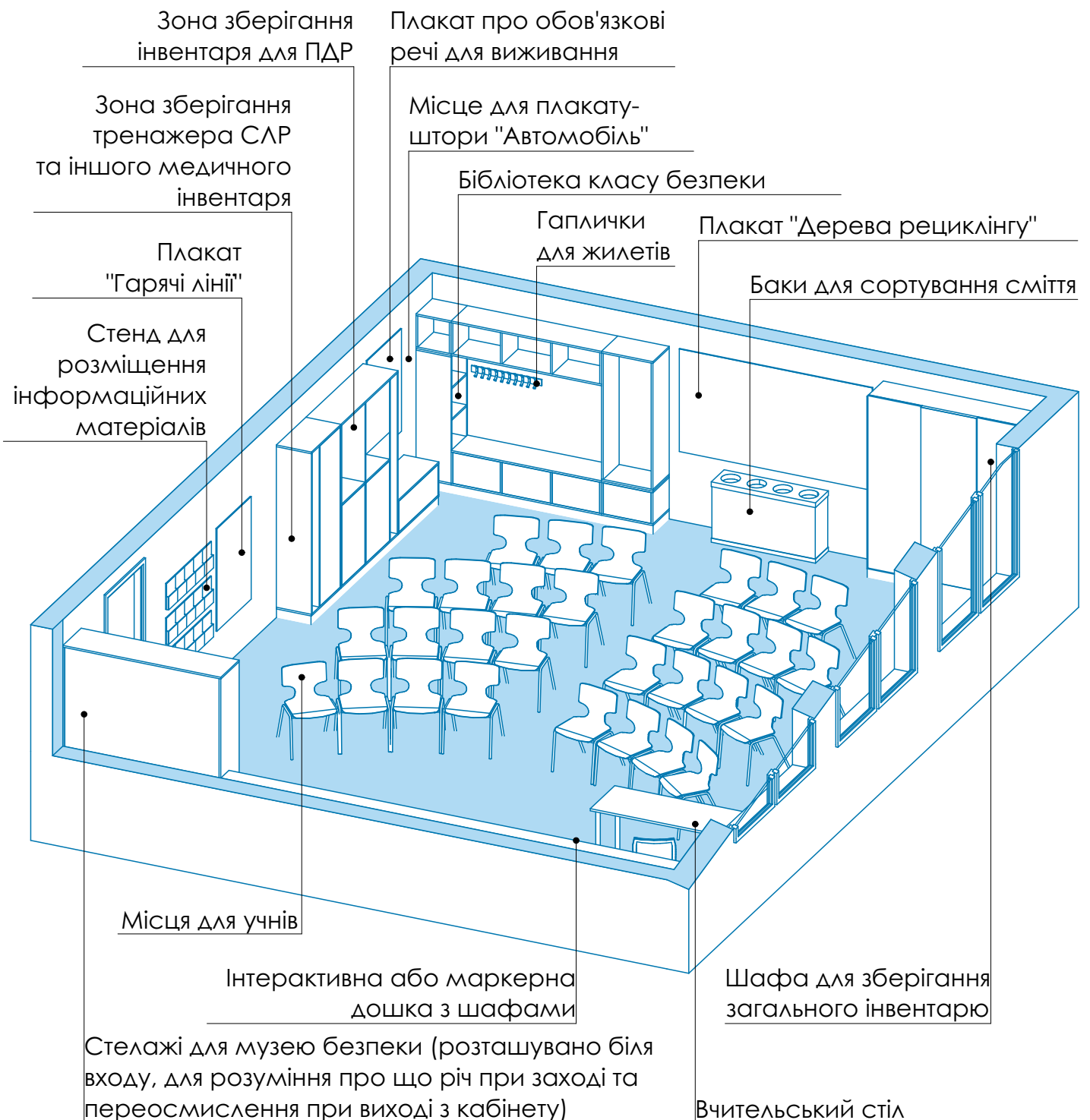
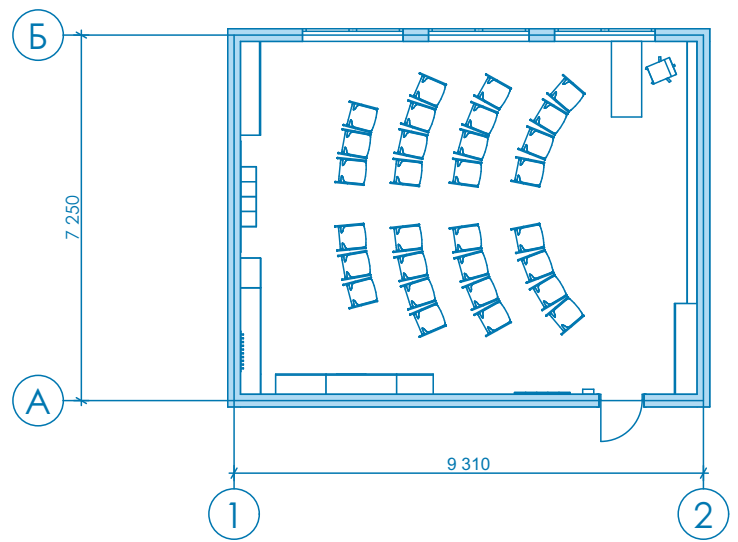
Б. В. Шкροгалъ

1. ВАРІАНТИ РОЗТАШУВАННЯ МЕБЛІВ ВІДПОВІДНО ДО
ТЕМАТИКИ УРОКУ:

Лекційний варіант планування класу №1

Передбачає радіальну систему розстановки стільців, що сприяє фокусуванню уваги на шкільній дошці.

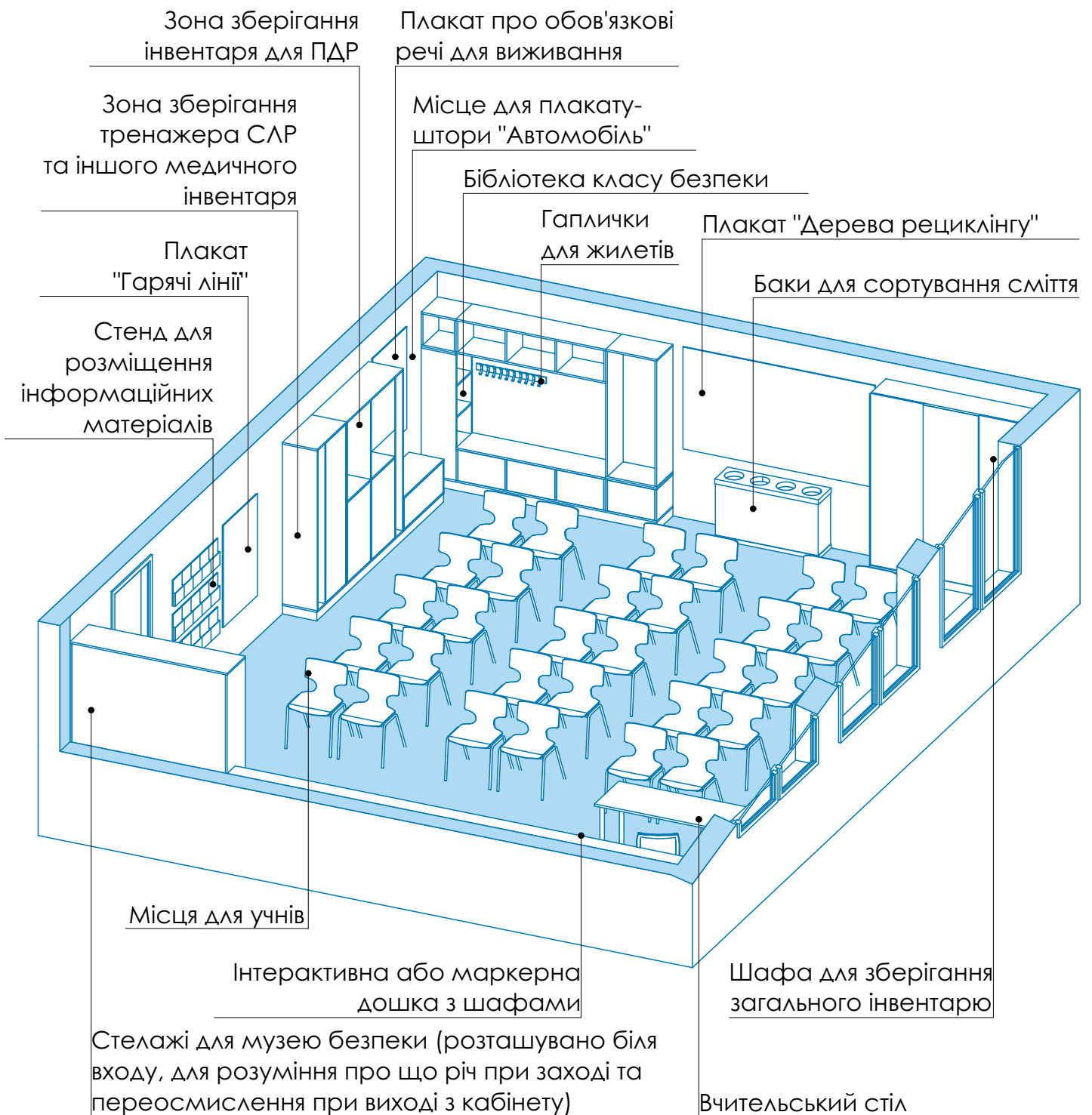
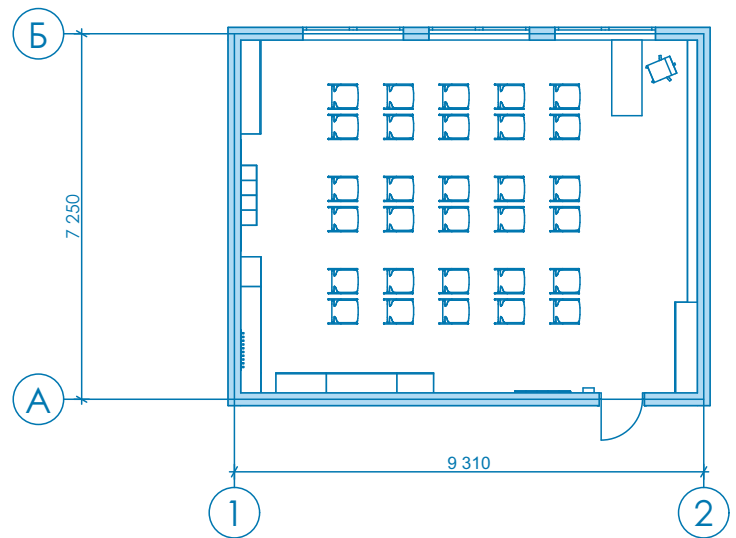
Підходить для:
Всіх курсів за програмою

Лекційний варіант планування класу №2

Передбачає класичну систему
розміщення стільців, що є
значно легшою у розстановці

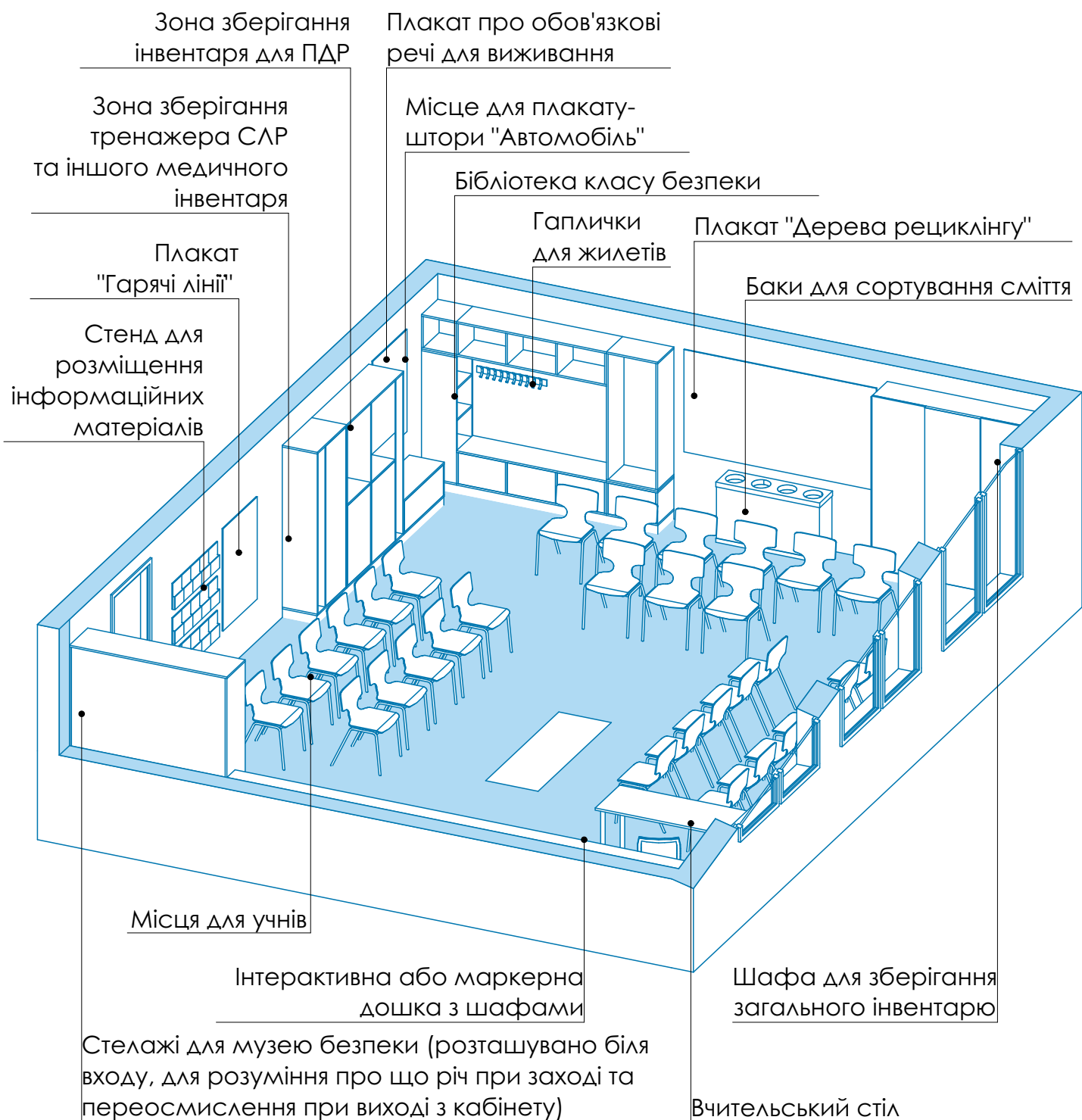
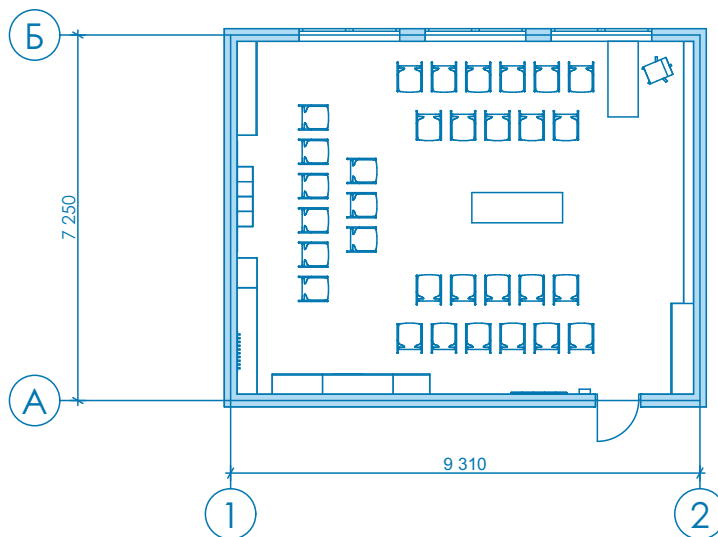
Підходить для:
Всіх курсів за програмою

Практичний варіант планування класу

Передбачає фокусування уваги на маті (матах), для відпрацювання практичних елементів.

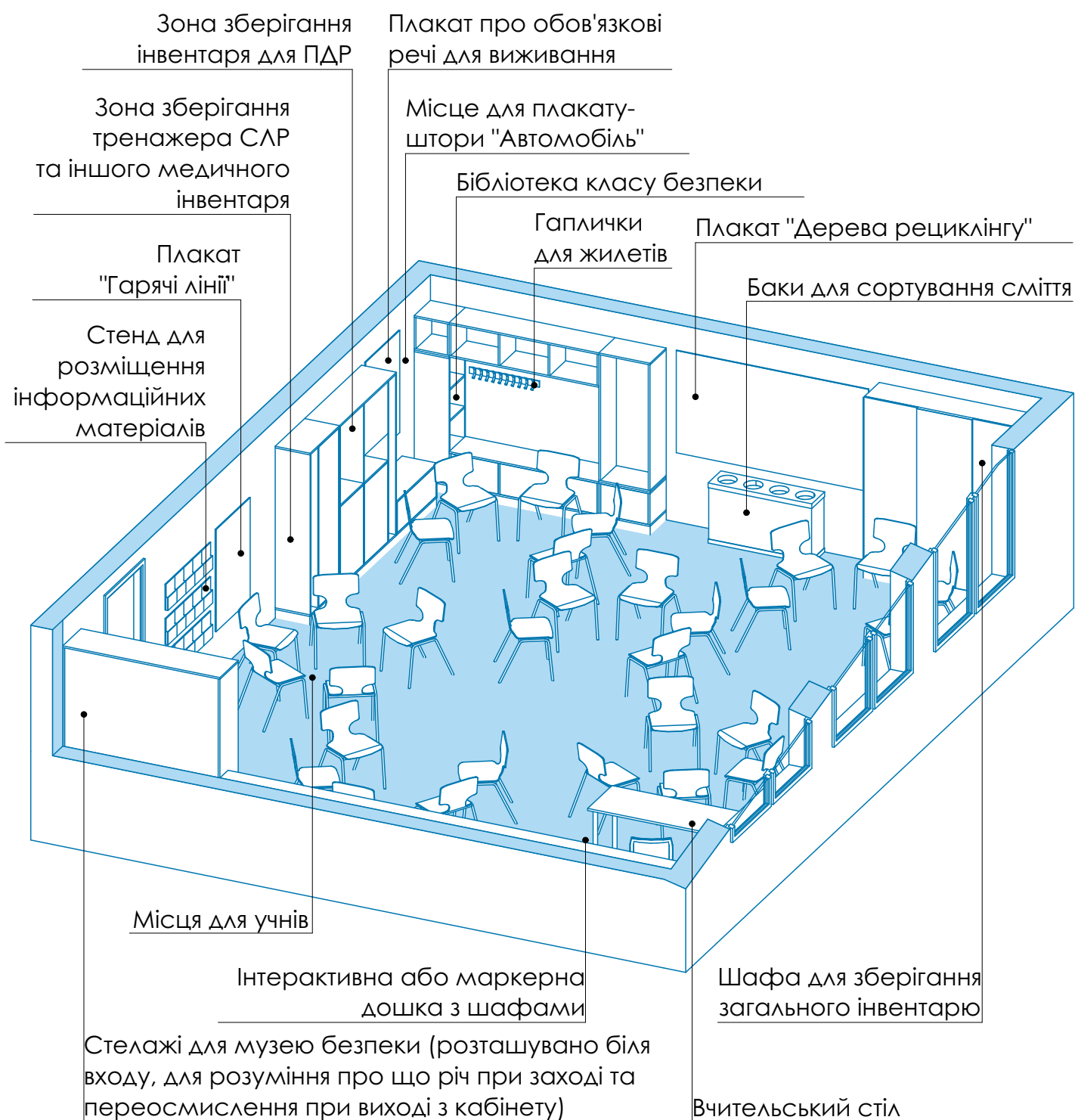
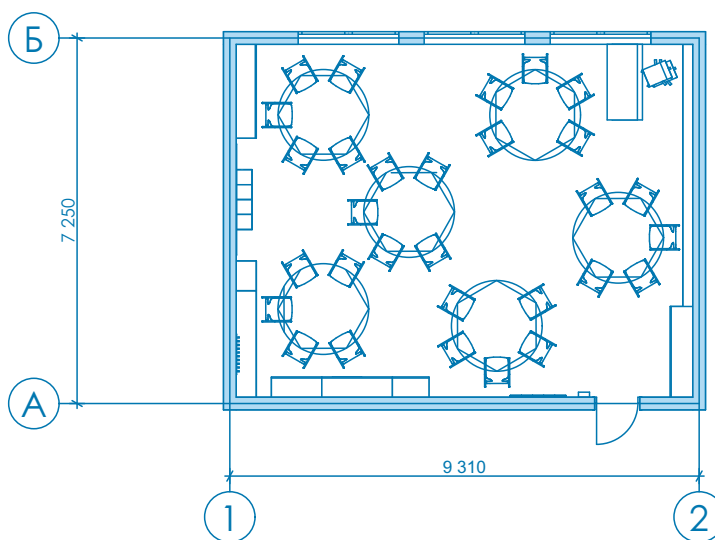
Підходить для:
 Безпека дорожнього руху
 Фізична безпека
 Basic life support

Інтерактивний варіант планування класу

Передбачає групову розсадку учнів (по 5), для співпраці один з одним.

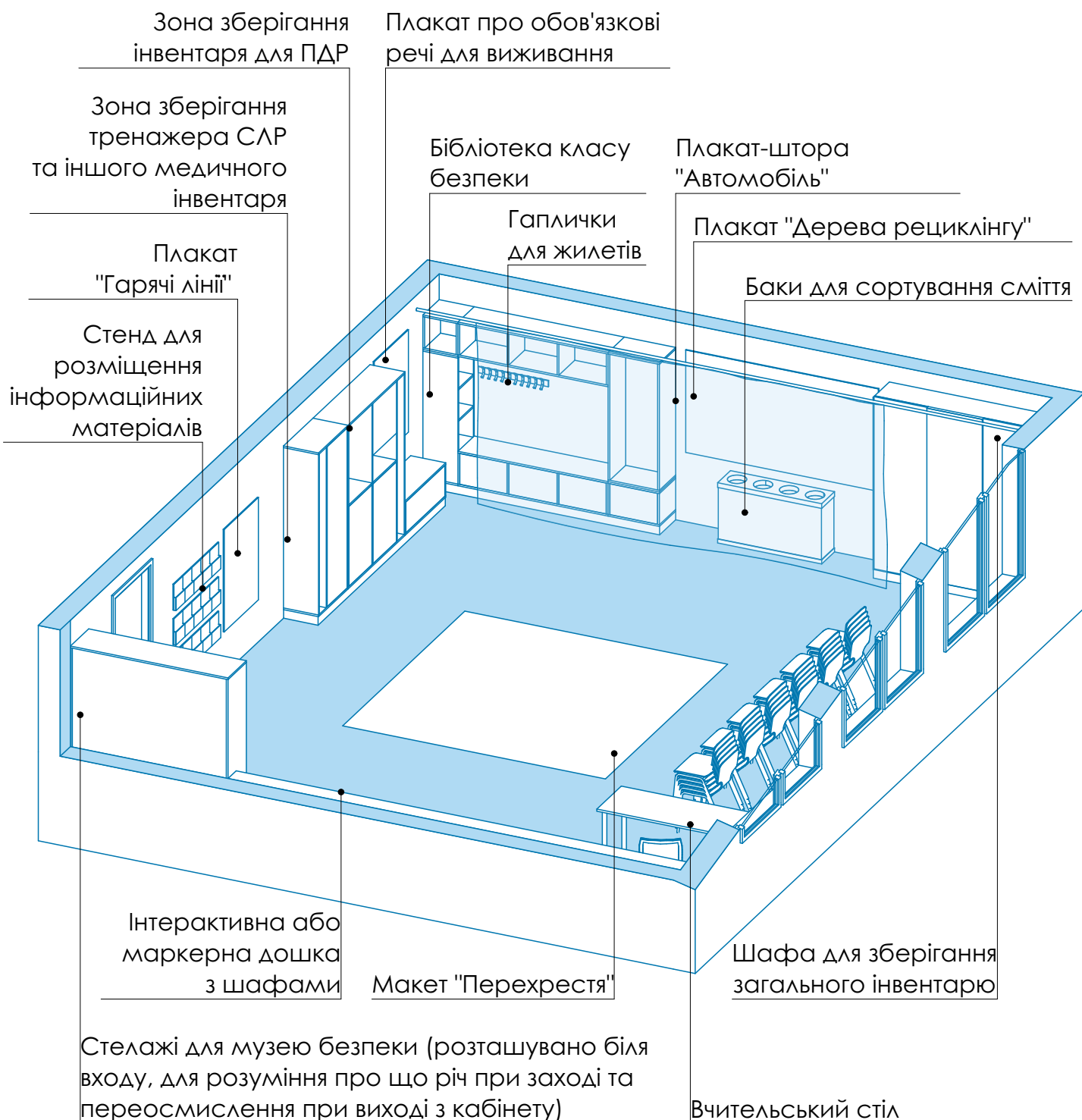
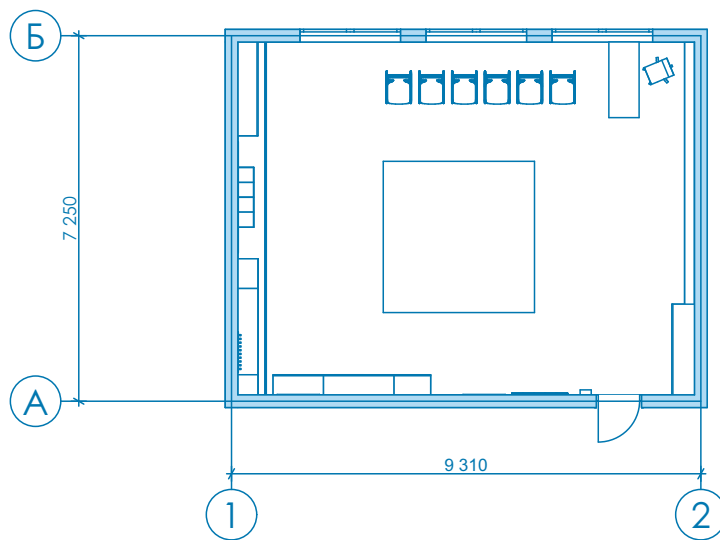
Підходить для:
Екологічна безпека
Психологічна безпека

Практичний варіант планування класу

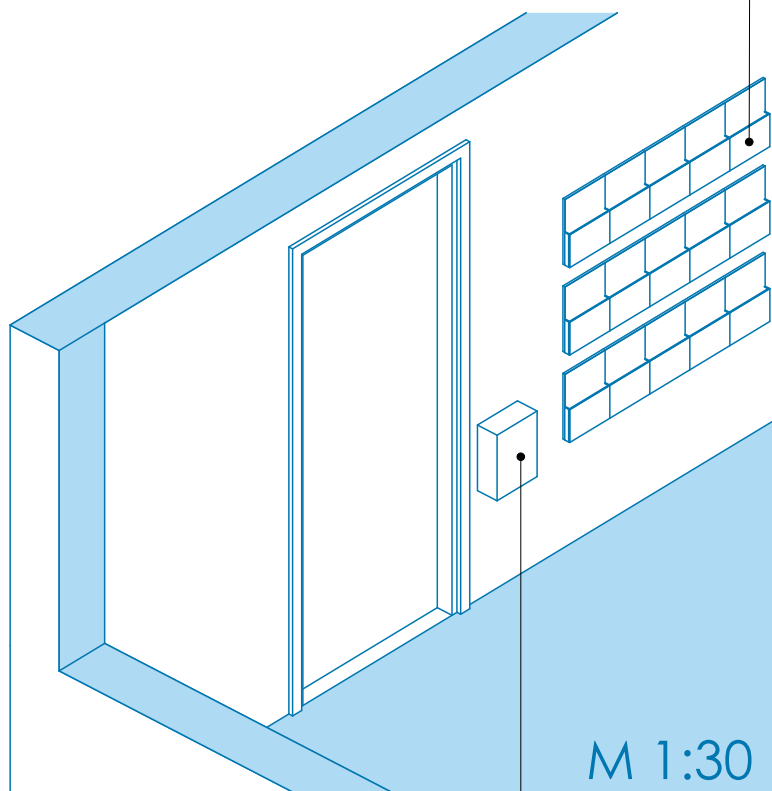
Передбачає фокусування уваги на макеті та плакаті-шторі, для відпрацювання практичних навичок.

Підходить для:
Безпека дорожнього руху

Фрагменти зон класу

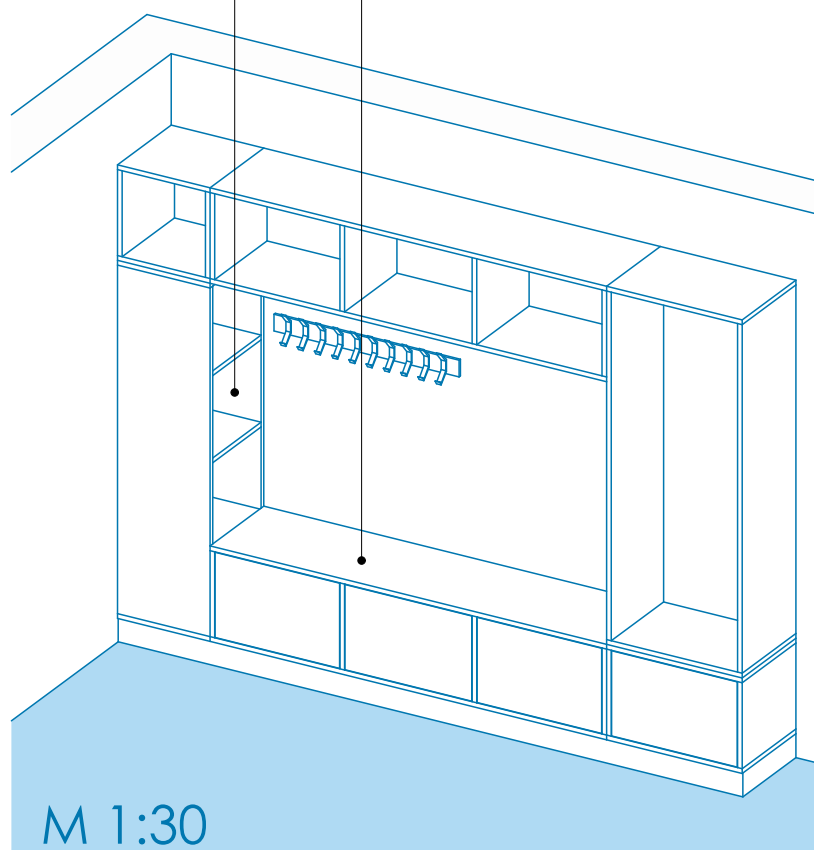
Стенд для розміщення
інформаційних матеріалів

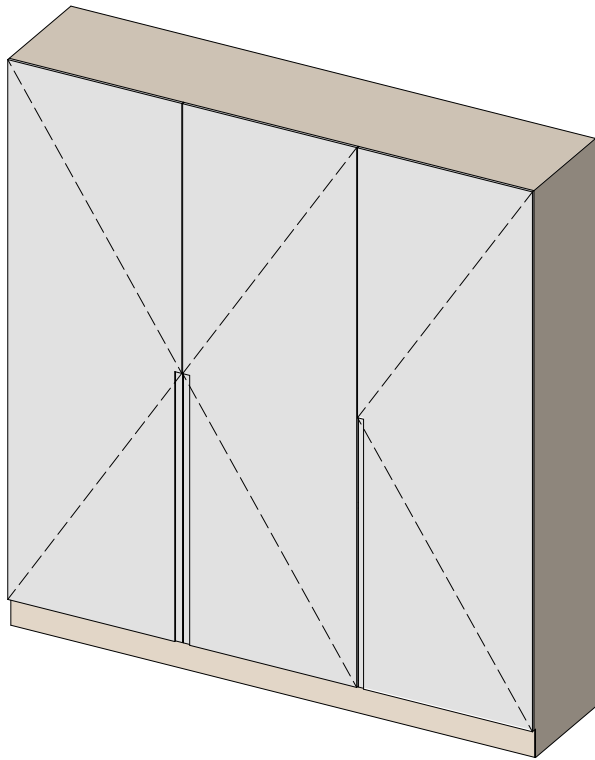
Скринька для повідомлень про небезпеку

Бібліотека класу безпеки

Зона приватності

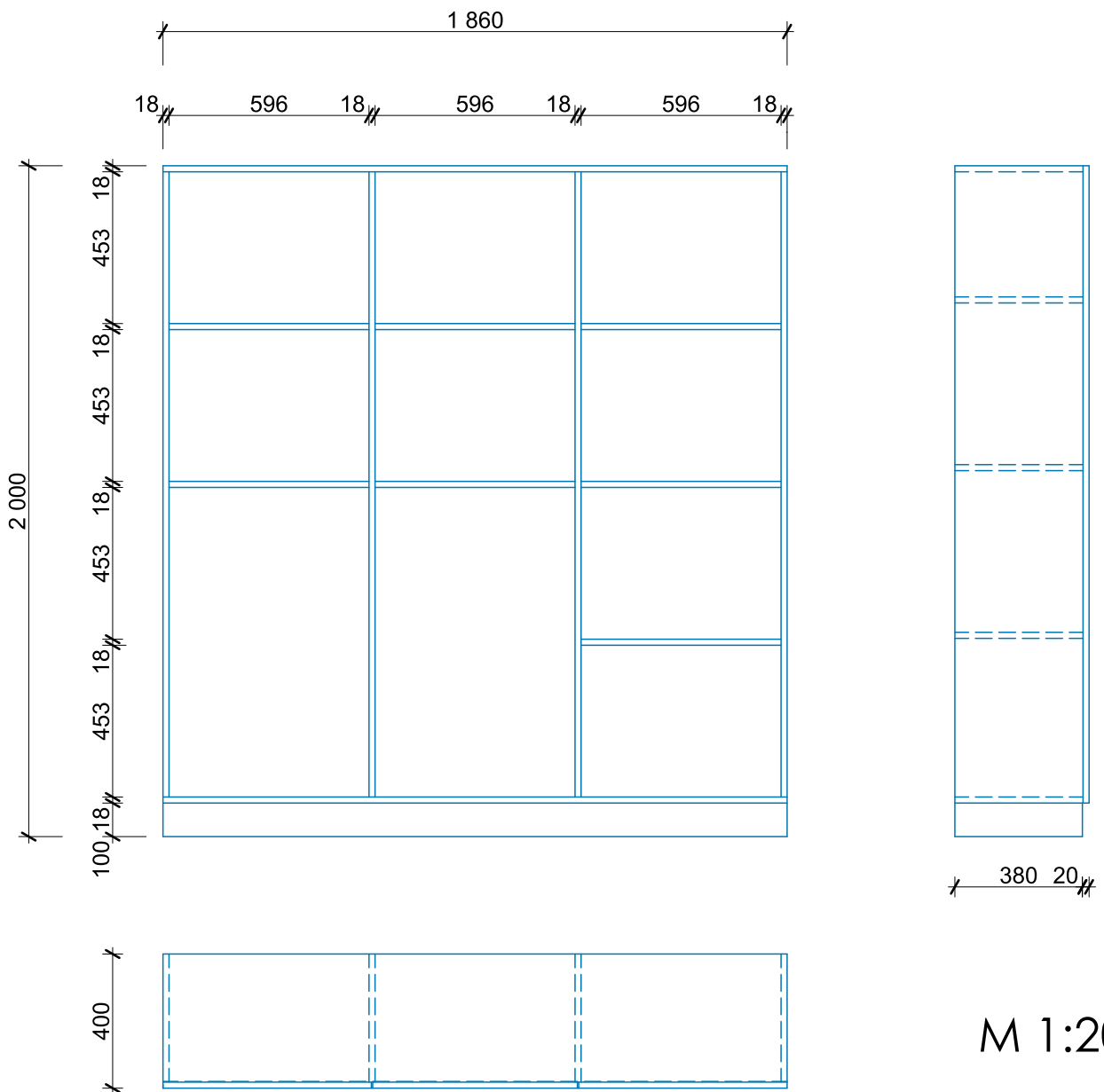

2. МЕБЛІ

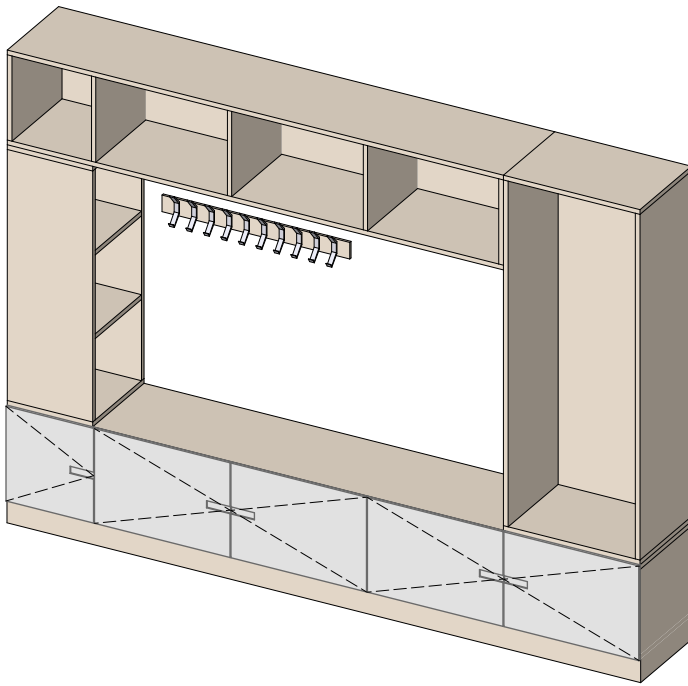
Шафа 1

- ДСП матеріал дуб
- ДСП колір білий
- Метал хром

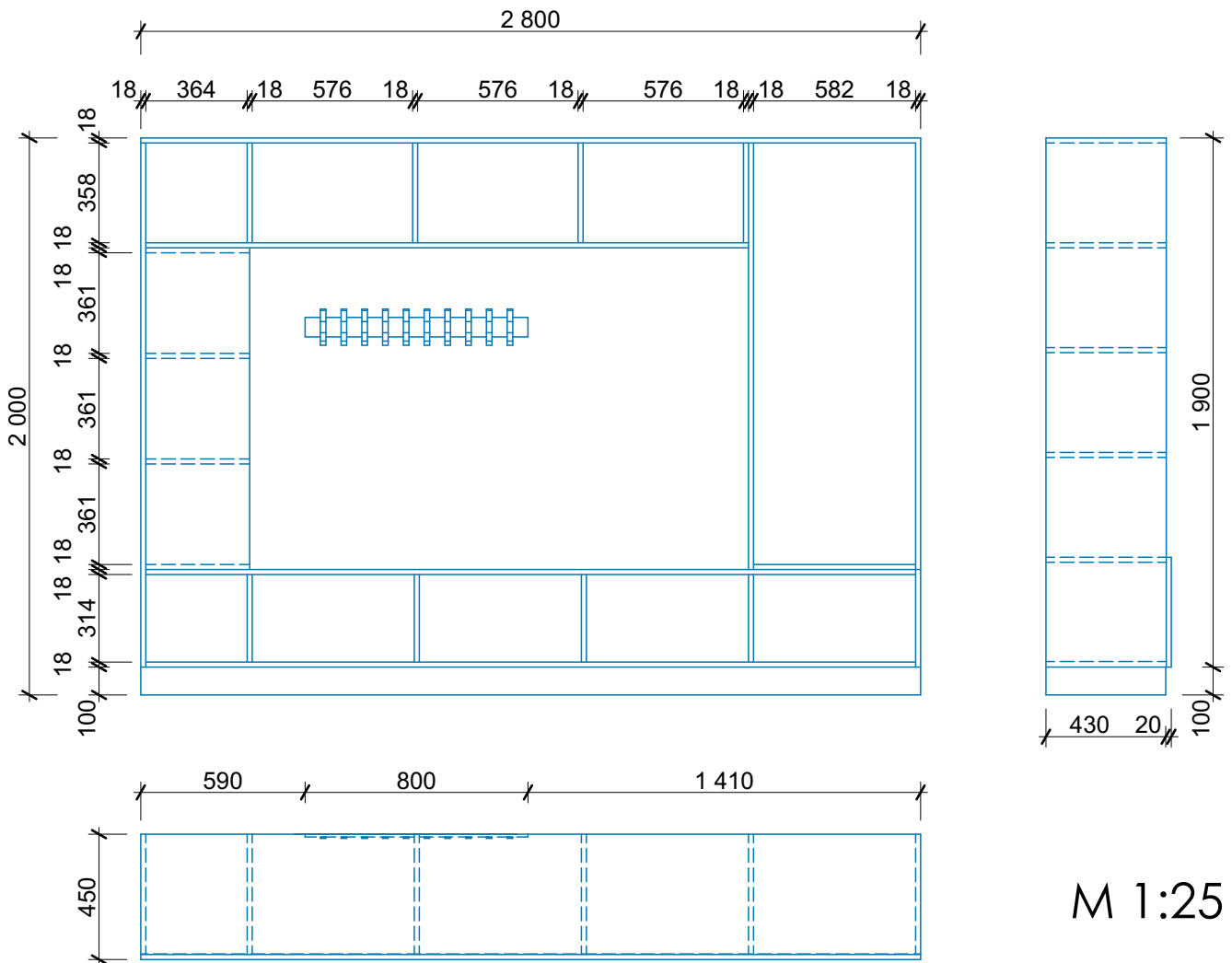

М 1:20

Шафа 2

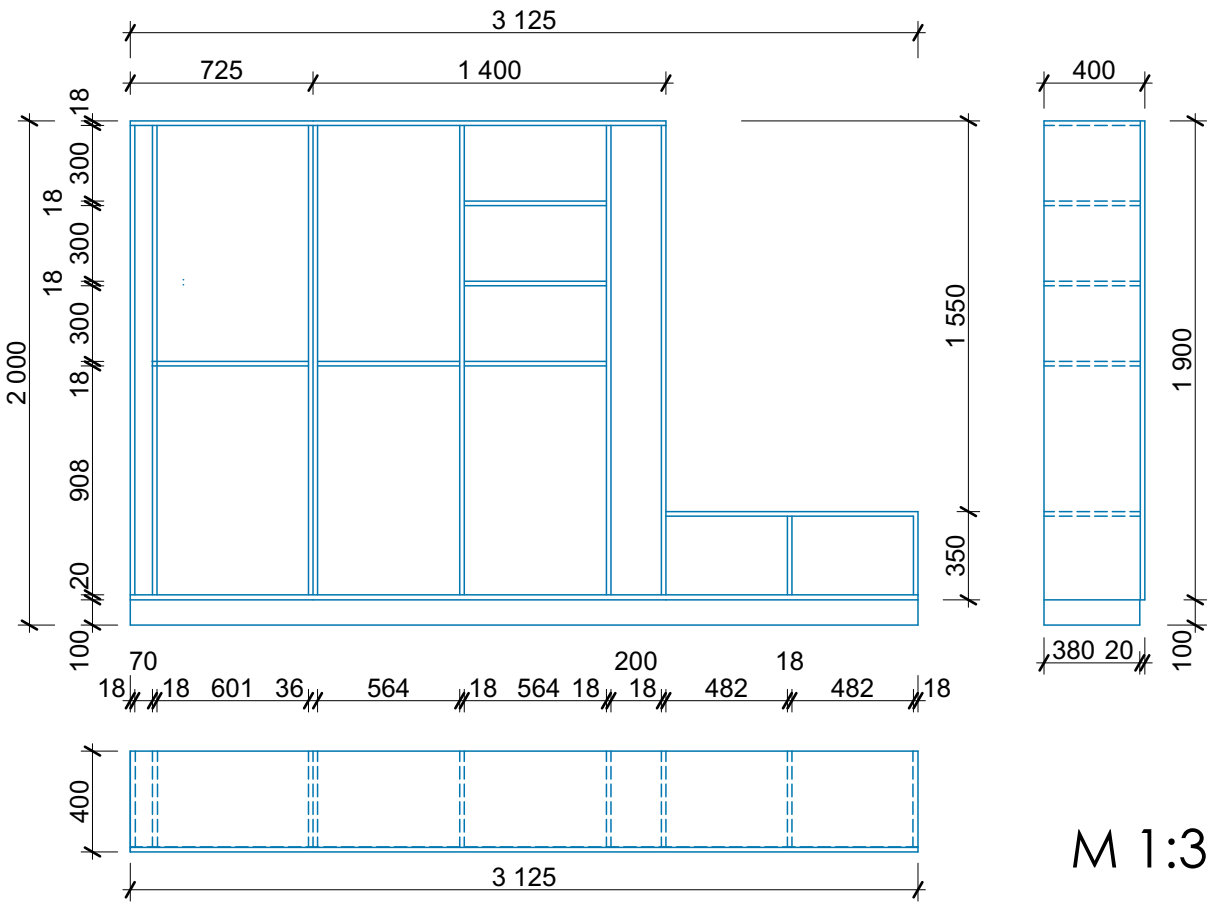
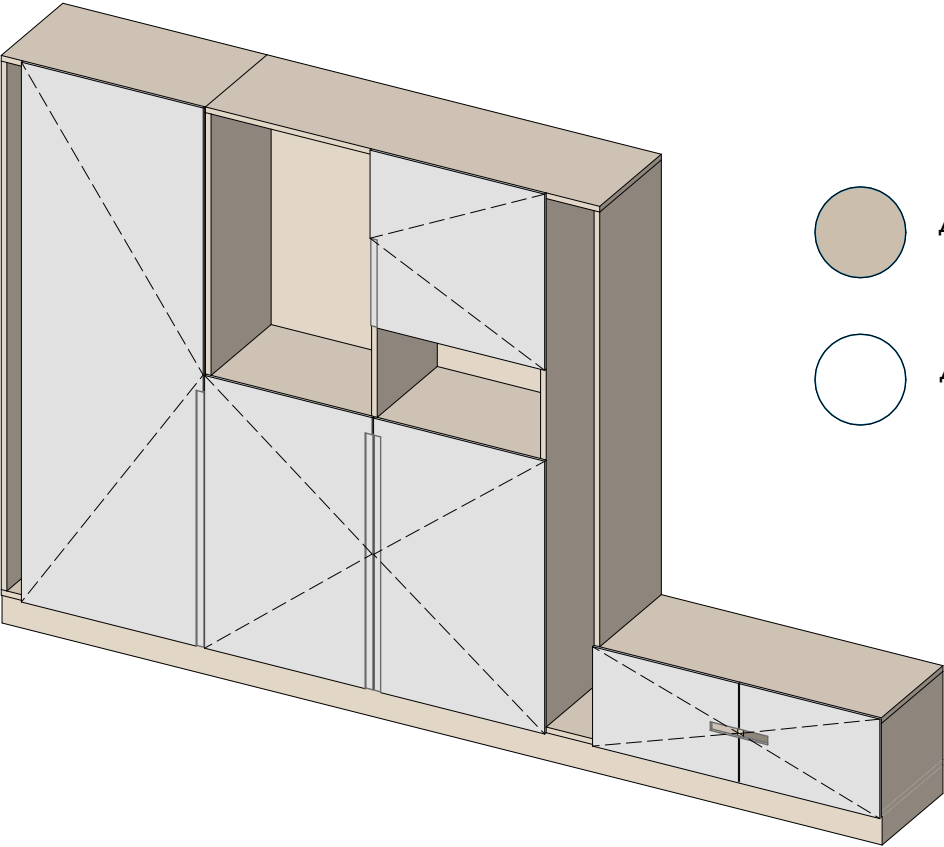

- ДСП матеріал дуб
- ДСП колір білий
- Метал хром

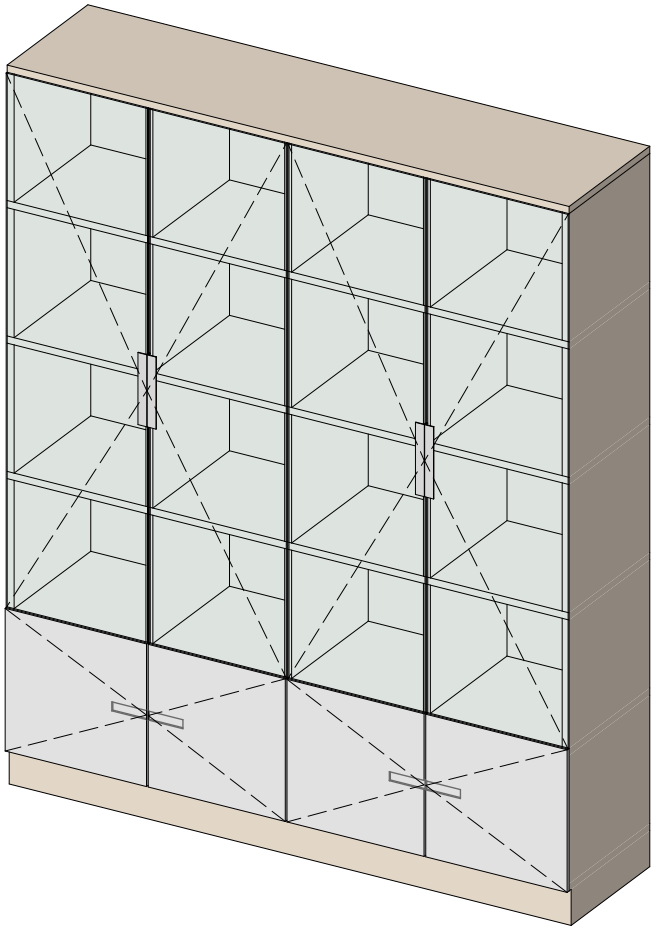
M 1:25

Шафа 3

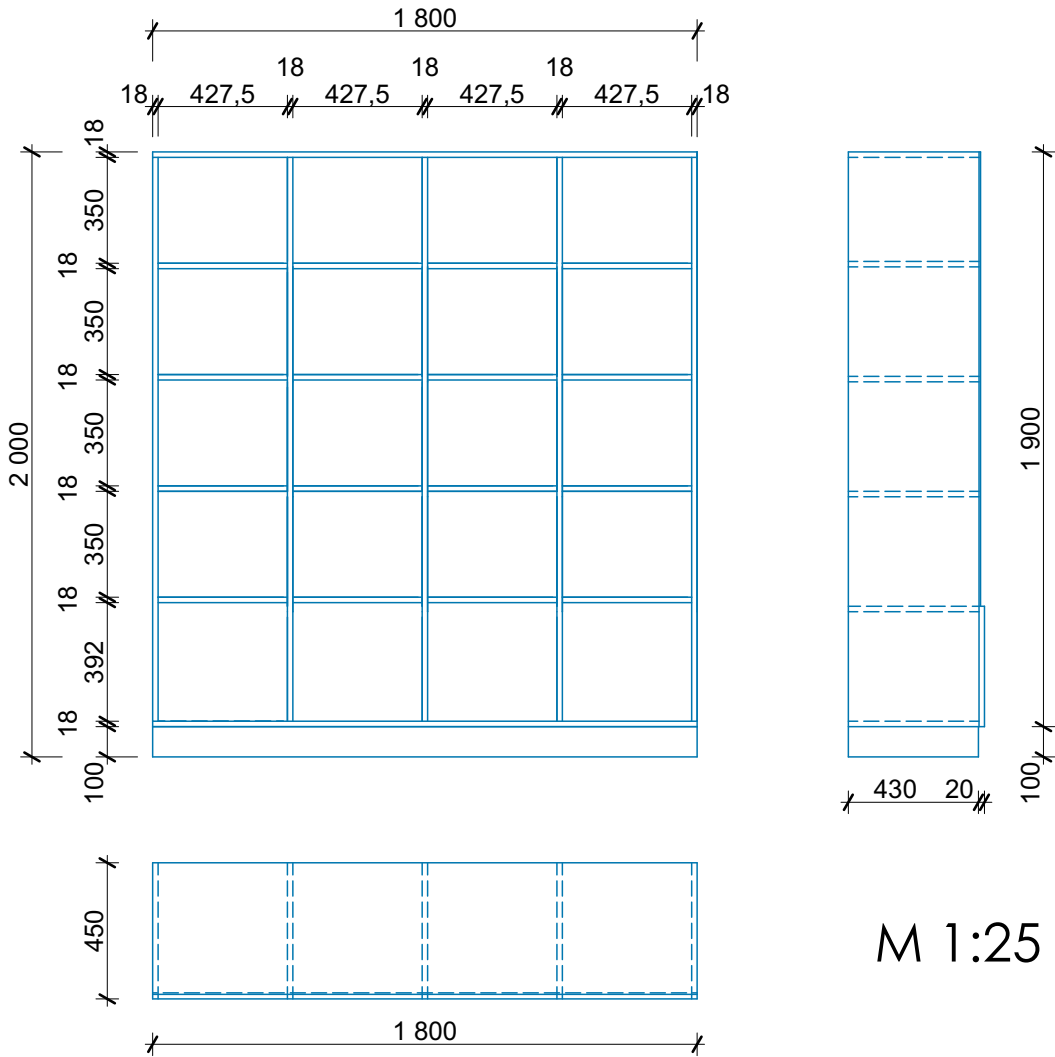

M 1:30

Шафа 4

- ДСП матеріал дуб
- ДСП колір білий
- Скло

M 1:25

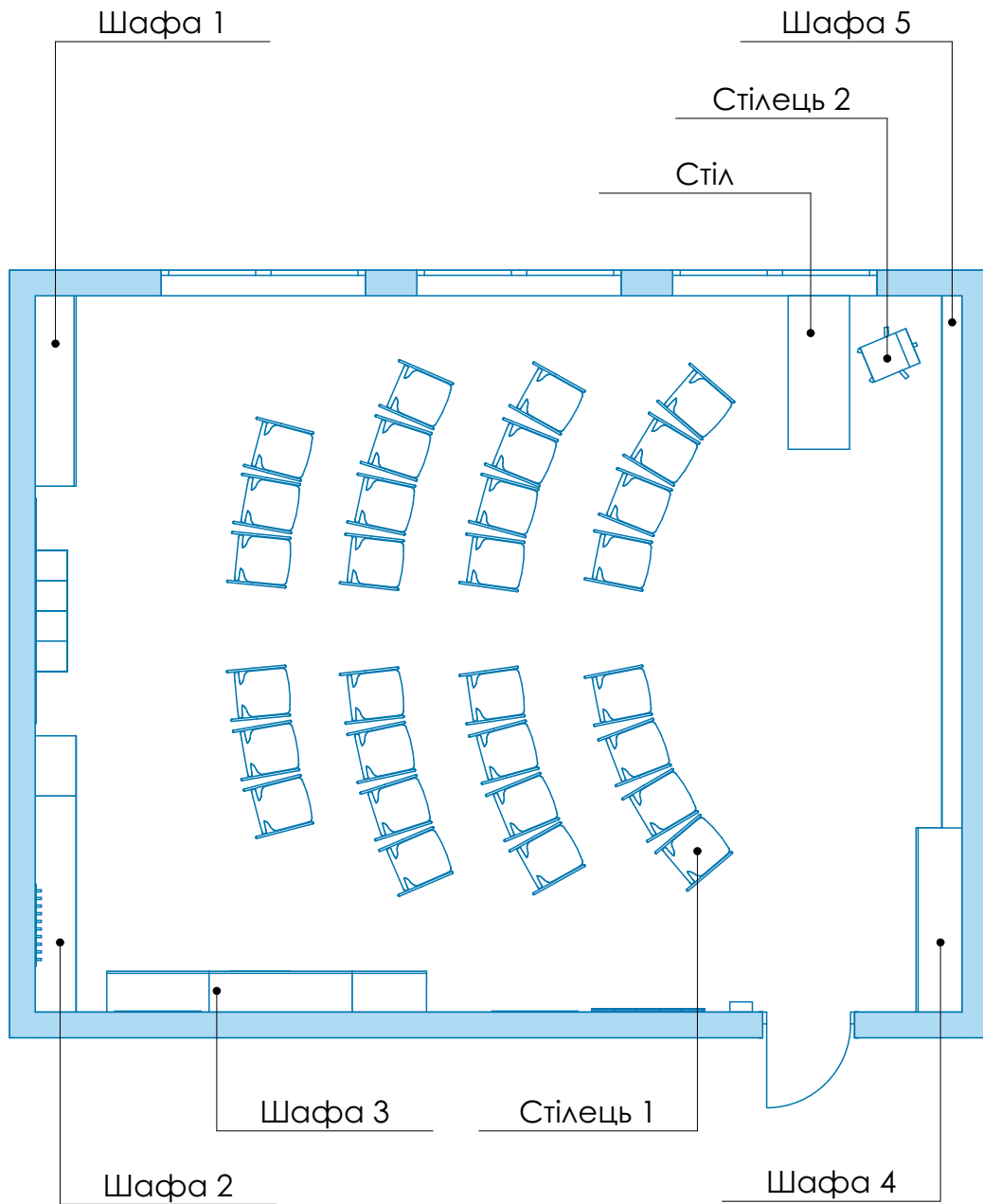

Стіл

Стілець 1

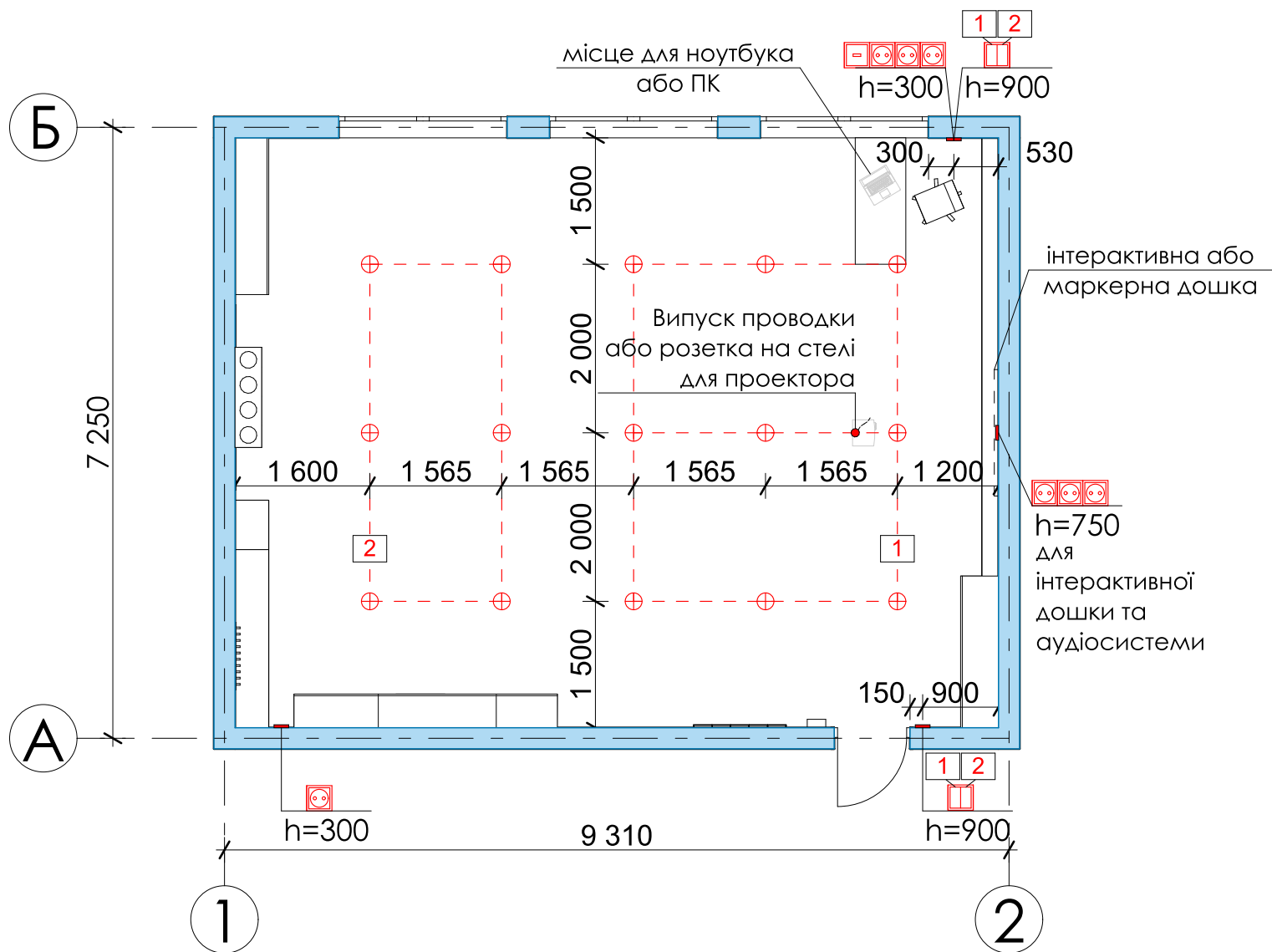
Стілець 2

М 1:100

Експлікація		
Назва	Розміри (В*Ш*Г), мм.	К-сть, шт.
Шафа 1	2000*1860*400	1
Шафа 2	2000*2800*450	1
Шафа 3	2000*3125*400	1
Шафа 4	2000*1800*450	1
Шафа 5	2000*5200*200	1
Стілець 1	860*530*560	30
Стіл	750*1500*600	1
Стілець 2	865*540*560	1
		37

3. ЕЛЕКТРИКА ТА ОСВІТЛЕННЯ:

- Підключення ethernet
- Розетка електрична
- Вимикач двоклавішний
- Випуск проводки для проектора
- Світильник

Перелік техніки для класу:

1. Проектор
2. Ноутбук або ПК
3. Аудіо колонки
4. Інтерактивна дошка

- Розміщення розетки/випуск кабеля на стелі для проектора залежить від моделі проектора

- Якщо проектор не підтримує Wi-Fi ,то треба передбачити прокладання кабеля ethernet від проектора до ноутбука/ПК

-Якщо буде необхідність розміщення додаткових аудіоколонок , передбачити можливість їх підключення

4. МУЗЕЙ БЕЗПЕКИ ТА ЗАСОБИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ:

Обов'язково	Рекомендовано	Бажано
1. Безпека дорожнього руху (БДР)		
<p>Різні типи світловідбивачів (браслети, брелоки, катафоти, стрічки, стікери, наплення) та ліхтариків для пішоходів та для велосипедистів (миготливі) та інші засоби помітності.</p> 	<p>Велешолом, велорукавички, велоокуляри, різні типи дзвіночків та вело-фари</p> 	<p>Необов'язково, але було б корисно мати (для демонстрації важливості захисту саме голови) інші шоломи – мотошолом, лижний шолом, будівельний.</p>
<p>Світловідбиваючі жилети (комплект для учнів, який використовується для походів за межі школи)</p> 	<p>Чорна та біла футболка (для проведення експерименту з видимості)</p> 	<p>Дзеркало заднього виду автомобіля (для проведення експерименту зі сліпими зонами)</p>

Ліхтарик велосипедний (фара) працюючий (для експерименту із засліпленням), можна декілька різних

Калькулятор (для експериментів з обрахунками 1) середньої швидкості руху; 2) сили удару; 3) гальмівного шляху; 4) безпечної дистанції; 5) видимості та ймовірності удару при ближньому та дальньому світлі фар)

Мотозахист (куртка бувша у вжитку або мотокомбінезон, моточоботи, можливо після ДТП, моторукавички, можливо, такі, що були у ДТП – бо при падінні з мото незахищені частини тіла стираються до кісток; підшоломник)

Конуси та аварійний трикутник (для відпрацювання навичок поведінки на дорозі)

Жезл регулювання (для відпрацювання навичок проїзду перехресть)

Дорослий самокат та дитячий (для відпрацювання правил пересування та експлуатації)

Світлофор та дорожні знаки на стійках «Наземний пішохідний перехід», «Головна дорога», «Поступитися дорогою», «Рух по колу», «Односторонній рух», «Рух прямо та праворуч» (для відпрацювання навичок орієнтування на дорозі)

Дорослий велосипед та дитячий з обов'язковими дзвонком, працюючими гальмами, сітловідбивачами білими спереду, помаранчевими з боків та червоним позаду (для відпрацювання знань про технічний стан та правила пересування)

Боксерська рукавичка (для демонстрації, що подушка безпеки в момент початку розкриття, тобто коли людина не пристебнулась та її обличчя знаходиться близько до місця вильоту, то її удар дорівнює силі удару Віталія Кличка або якщо на передньому сидінні перевозити малюка у автокріслі та не вимкнути ейрбег)

Інструкції препаратів, які заборонено вживати за кермом (Валеріанка, Імодіум, Терафлю та Фервекс, Солпадеін, Нурофен Плюс, Супрастин, Валідол та Корвалол) – урок про те, які звичайні ліки заборонені, коли ти за кермом та можуть проявитись на тесті на наркотики.

Гума, підшва можна жувальні гумки (для експерименту про зміну властивостей гуми по зчепленню - слизькість при зміні температури та вологості покриття).

Алкотестер алкометр (якщо дозволяють можливості провести експеримент купити алкометр з мундштуками на клас та провести експеримент з квасом, кефіром та для вчителя!!! цукерок з лікером)

Рулетка

Ремінь безпеки (із заклацувачем)

2. Перша допомога, базова підтримка життя та серцево-легенева реанімація (СЛР)

Тренажер СЛР дорослої людини, від надувних Mini Anne та Flat Stan до повномірних

Спинальна дошка

Тренажер СЛР дитячий та немовляти – не обов'язково, їх наявність це ідеальний варіант

Аптечка першої домедичної допомоги, яка містить (рукавички нітрилові, ножиці парамедичні для розрізання тканини, перев'язувальні матеріали: два еластичні бинти, два звичайні бинти, протиопікові серветки, джгут-турнікет, плівка-клапан для штучного дихання, марлевий відріз або марлева серветка, пластир, армований скотч, хлоргексидину біглюконат, термоковдра, м'яка шина, спиртові серветки, маркери).

М'які носі

Комір для фіксації шиї

Термометр

Маска для штучного дихання

Окуляри для захисту очей від рідин при наданні домедичної допомоги

Матеріали для тренування: 1) джгути тренувальні іншого кольору промарковані «Для тренувань» та гумовий «Омега» по 35 шт; 2) еластичні бинти 35 шт; 3) перев'язувальна косинка 35; 4) нітрилові рукавички – 100 шт; 5) плівка-клапан тренувальна – 200 шт на основі ILCOR

Тренажер АЗД (Автоматичний зовнішній дефібрилятор)

3. Безпека на воді

Поліграфічні матеріали (розмальовки, настільні ігри, робочі зошити.)

Предмети із різними ступенями плавучості, відра для води, пластикові труби, міцна вобонепроникна стрічка.

Візуальні елементи оснащення облаштованих зон водної рекреації червоно-жовті прапори. Приклад - стенд про загрозу відбійної течії (Rip current)

Зворотня течія (рип) - це вид узбережної течії, що спрямована під прямим кутом від берега до моря та здатна розвивати швидкість на міліні 2,5 - 3,0 м/с і затягувати, навіть, досвідчених плавців у море.

Якщо ви потрапили у сильну зворотню течію - щоб врятуватись:

1. Не панікуйте.
2. Пливіть за зворотною течією, або по діагоналі від берега, поки рип не стане слабшим, потім повільно пливіть паралельно берегу 30-40 м, перш ніж повернутися на берег.
3. Якщо РИП затягує у море:
 - Не намагайтеся плисти проти течії.
 - Рекомендовано плисти на спині.
 - Дочекайтесь коли вичухне сила потоку, і вже потім викливайте.
 - Рухайтесь по діагоналі за напрямком течії.
 - Підніміть руку (якщо Вам необхідна допомога).

Елементи рятувального спорядження (свисток, рятувальний тьоб та коло, рятувальна мотузка (кінець Олександрова) рятувальний жилет, фішки-конуси

Попереджувальні знаки.

Жердина

Спортивний інвентар із лайфсейвінг-дисциплін.

4. Надзвичайні ситуації

Вогнегасник, пісок у відрі, ковдра

Пожежний шланг

Костюм пожежника

Протигаз

Костюм хімічного захисту

Дозиметр (лікарський та для цивільного використання)

Пластини зі свинцю

Табличка з матеріалами та їхньою пропускнуою здатністю для радіації.

Каска

Стіна (шматок) або іншого матеріалу, за який варто ховатися

Бронежилет

Уламки

5. Статева безпека

Тести на ІПСШ

Тест на вагітність

Тест на ВІЛ

Презервативи

Прокладки, менструальні чаші, тампони

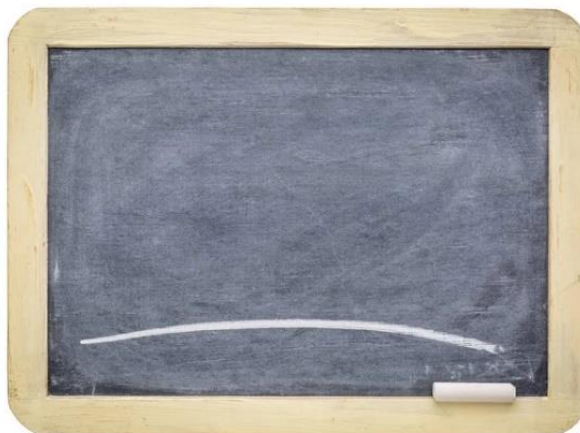

6. Психологічна безпека

Листи паперу з планшетами, олівці, фломастери, ручки

Крейда з табличкою «Де твої кордони?» (для занять з асертивності)

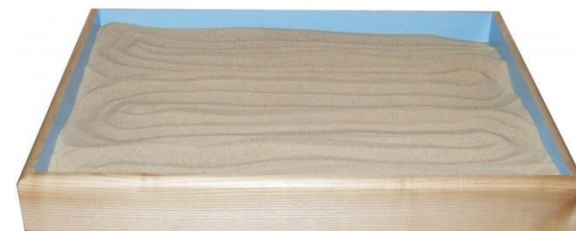
Психологічні ігри

Картки з зображеннями емоцій для молодшої школи та кола позитивних та негативних емоцій для старших

Пісочна терапія (ящик з піском або ще й з підсвіткою для можливості малювання)

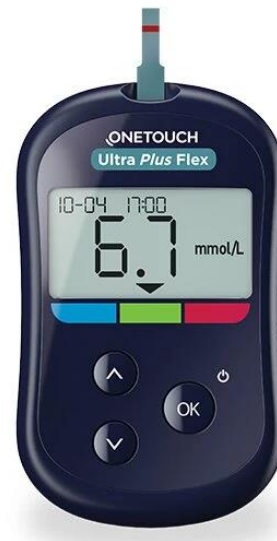

7. Санітарно-гігієнічна безпека (здоров'я та харчування)

Кошик зі штучними продуктами

Глюкометр

Модель тіла людини з внутрішніми органами та залозами

Нітратомір (для експериментів з овочами, фруктами та ягодами для уроків «Нітрати та їхній вплив на організм»). Буває одним девайсом дозиметр+нітратомір+тестер жорсткості води

Мікроскоп та чашки Петрі (експеримент мазок зі щоти
язика чи зубів, волосся, роздивляємось паперові
гроші та монети на предмет бруду, роздивляємось,
що є розплавленій бурульці або снігу/воді з річки чи
ставка/воді з басейну – чи варто гризти бурульки чи
ковтати сніг чи воду, у якій плаваєш, відбиток пальця
– з чого він, роздивляємось плісняву, ґрунт, зрізані
нігті, якщо є можливість робимо експеримент про
мікроби у слині, мікроби на тілі, мікроби на телефоні,
мікроби на грошах, або готові препарати з кров'ю,
кліщем, комаром)

Дезінфектори: спирт, Доместос

Термостат для вирощування культур (уточнити,
якщо не протирічить правилам закладів освіти)?
Або такі заняття можуть проводитись на
шкільному мікроскопі із запрошеним
працівником лабораторії, який привозить чашки
з культурами на заняття, демонструє та забирає
на вбивку.

8. Правова безпека та самозахист

Напис «Холодна, газова та вогнепальна зброя 18+»

Інсталяція «Безпечні незнайомці» (може бути виконана у будь-якій техніці: пластилін, картон, лего під час створення інсталяції обговорюється хто є безпечним незнайомцем в разі потреби в допомозі та як правильно просити про допомогу)

Брелок-сигналізація, свисток, сирена

GPS-трекер

Договір про авторські права з текстом великим шрифтом та маленьким шрифтом (для уроку щодо важливості уважно перечитувати усе, що підписуєте)

9. Інформаційна безпека

Банківська картка (для демонстрації, що не можна розкривати щодо банківської картки та що цікавить шахраїв)

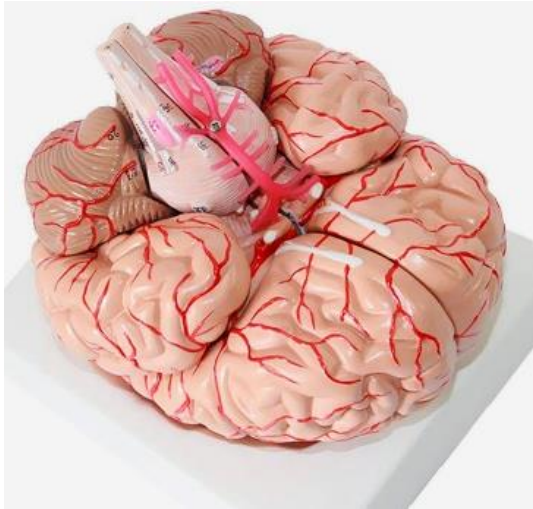

Мобільний телефон (експеримент: що про вас розкаже телефон або будь-який ваш пристрій, під'єднаний до інтернету та уроки про ризики телефонного шахрайства)

10. Залежності

Модель мозку людини (для пояснення роботи системи задоволення)

Порожній розкритий гаманець із квитанцією, у якій підкреслене слово «борг» (для розмови на тему фінансової залежності, причин та наслідків для особистого життя)

Диск Емі Уайнгаус з фото на початку кар'єри та з останнього концерту (для розмови про те, як наркотики змінюють зовнішність, психіку, якість життя, знищують кар'єру)

Інсталяція: Роздруковане зображення з легенями у чашці петрі, яке пропалене цигаркою та у місці пропалення забичкована цигарка, а навколо (у чашці Петрі. Щоб бичок не смердів)

11. Особливості безпеки дітей різного віку

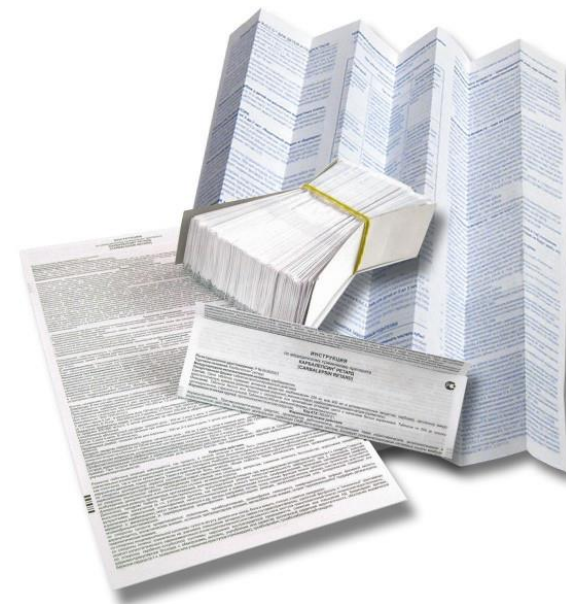
Пупс в реальну величину дитини до 1 року (для обговорення на прикладі, чим його безпека відрізняється від безпеки дорослої людини: пропорції тіла, рівень над землею, вміння читати, розуміти, повідомляти та реагувати на небезпеки, права та можливості самостійних рішень, психологія, метаболізм, поведінка, сусніть слова «немовля»)

Автокрісло з підголівником, вимикач світла, пляшка із кришечкою із захистом від дітей, захист для розеток від малечі, куточки на меблі для безпеки малюків, табличка з написом «глибина басейну 1,5 м» (для демонстрації, що всі питання безпеки розглядаються уніфіковано для різного віку, оскільки сила, що діє на дитину та дорослого – діє по різному і небезпечний вплив має різне спрямування та ступінь, і є безліч речей, які безпечні для дорослих та смертельні для дитини)

Інструкція до препарату з підкресленими віковими обмеженнями (для розмови про те, що діти – не є зменшеною копією дорослих організмів, а є організмами з іншими особливостями засвоєння речовин та наслідками після хвороб та при травмуваннях)

12. Екологічна безпека

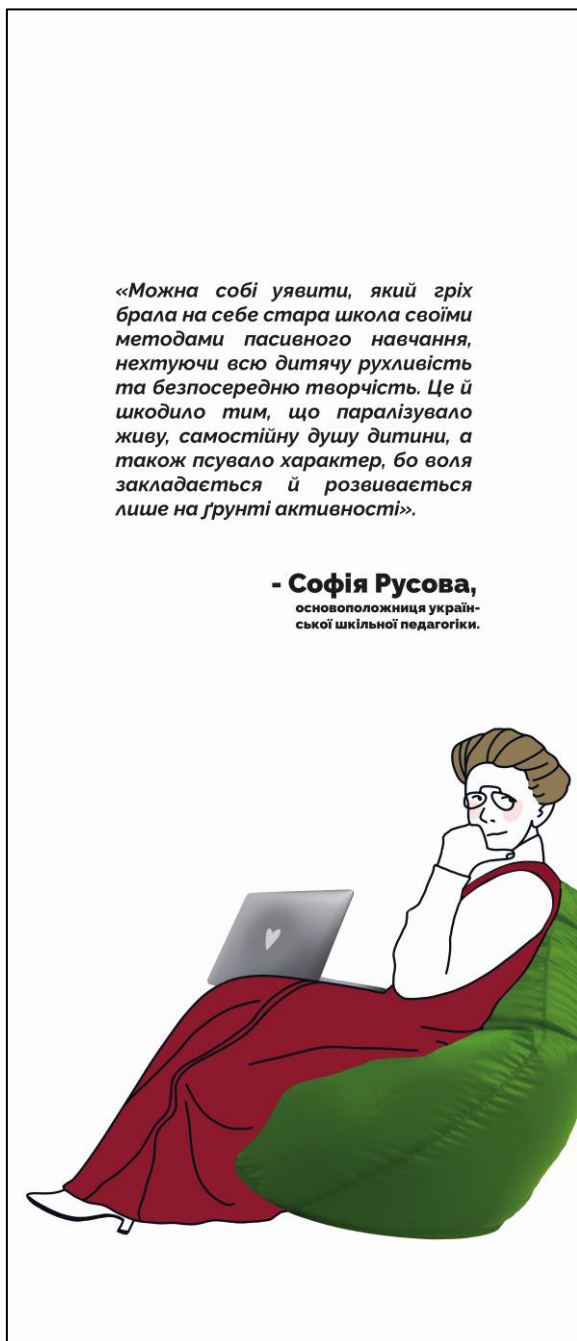
<p>Інсталяція «Сміття, яке я утворюю» (це має бути креативна робота класу, на якій зображено людину, відходи, що їх утворює кожен з нас та куди вони діваються: відходи життєдіяльності: каналізація, недоїдки, тара та пакування, електроприбори та батарейки, одяг, транспорт, побутова хімія, макулатура)</p>	<p>Набір «апсайклінг» (для виготовлення корисної речі зі сміття). На вибір та фантазію школи. Приклади: 1) виготовлення горщиків для квітів або ваз із банок, старого взуття, старого посуду; 2) картина зі сміття; 3) кошики з макулатури; 4) торби, іграшки, ковдрочки зі старого одягу; 5) годівнички з тари та гудувальні мисочки для безхатніх тварин</p>	<p>Набір «Збудуй екосистему» (гра з карток або лего, у якій треба збудувати повністю чисту екосистему, коли усі відходи повністю утилізуються, а живі організми мають сприятливі природні умови для існування)</p>
<p>Інсталяція «Сміття, яке утворюється заради мене» (спільна робота-обговорення, як промисловість забруднює природу або утилізує відходи: тваринництво, рослинництво, видобування копалин, будівництво, електроенергетика, приладо та автобудування, хімічна промисловість, аеро-космічна галузь)</p>	<p>Пляшечки з підписами: «повітря», «вода», «ґрунти» (для обговорення забруднювачів, наслідків, можливостей зниження забруднення та очищення)</p>	

5. ШИРОКОФОРМАТНІ ДРУКОВАНІ МАТЕРІАЛИ:

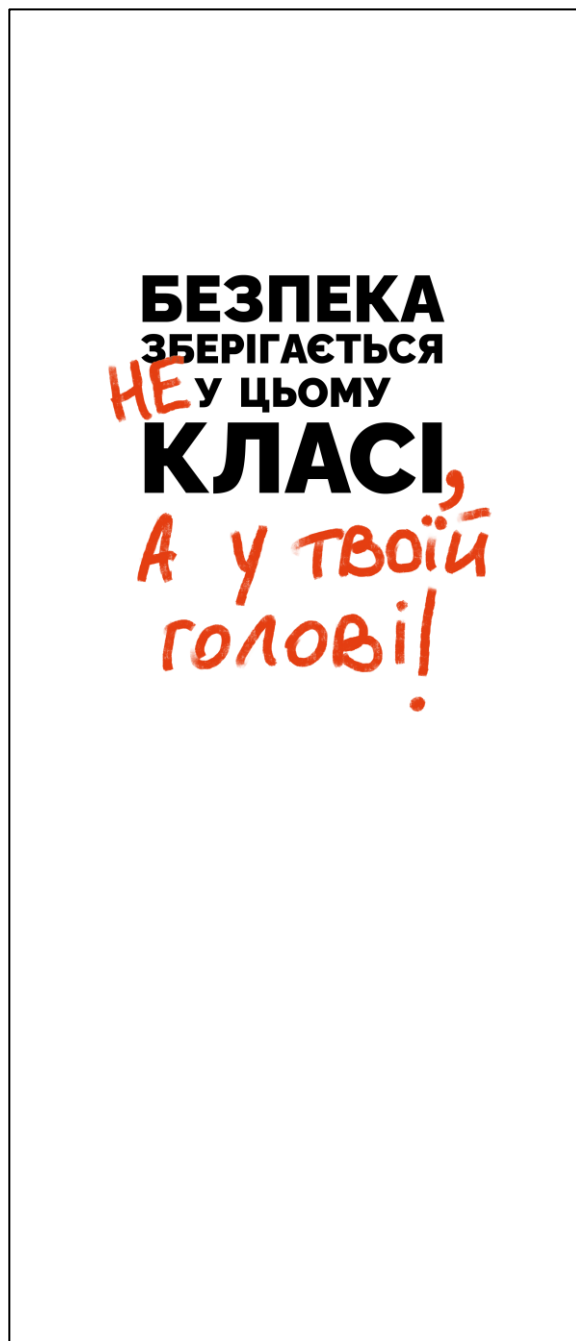
Дизайн вхідних дверей класу безпеки

Розмір: 900 мм x 2100 мм

Варіант 1

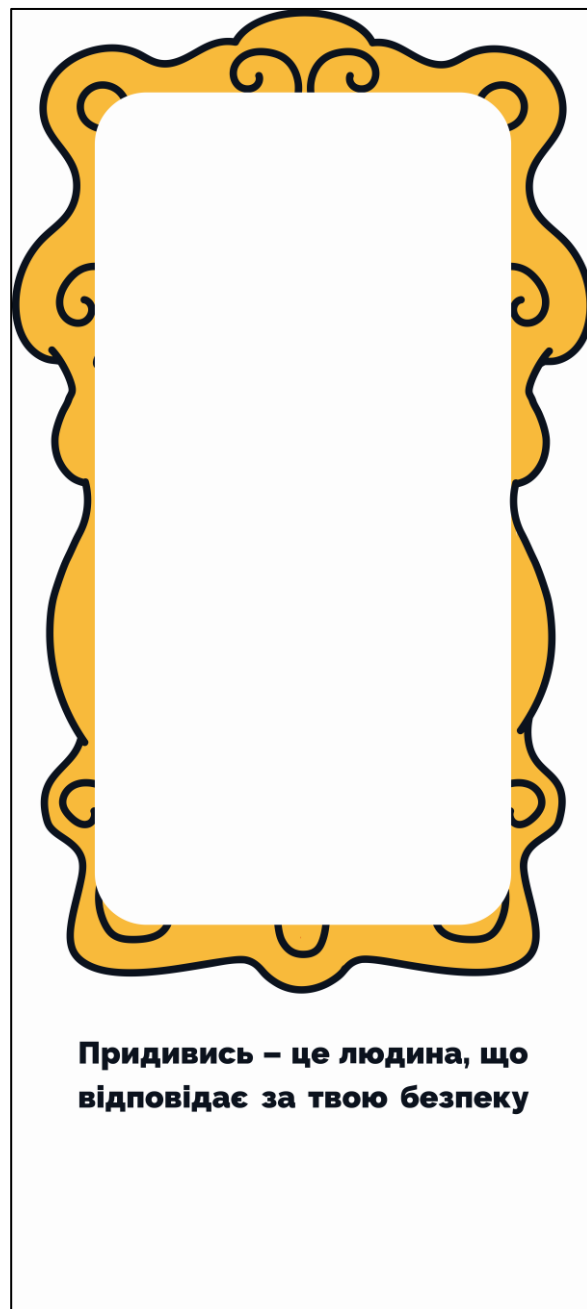
Варіант 2

Варіант 3

Варіант 4

Дизайн плакату «Гарячі лінії»

Розмір: 841 мм x 1189 мм

ПОРЯТУНОК, ДОПОМОГА ТА ПІДТРИМКА

ЯКЩО у твоїх відносинах з оточуючими присутній моральний тиск, примус, маніпуляції, образи чи приниження, що свідчить про **ознаки домашнього насильства**, або тобі стало відомо про **факти торгівлі людьми** - телефонуй:

1547 цілодобово, безкоштовно
0 800 500 335
або **116 123** безкоштовно, анонімно та конфіденційно

ЯКЩО тобі потрібна **правова допомога** чи порада, бо по відношенню до тебе відбувається **фізичне насильство** чи **психологічний тиск**, обмеження права на спілкування з батьками, публічне приниження, або ти знаєш про **насильство щодо іншої дитини** - телефонуй:

0 800 213 103 цілодобово, безкоштовно

ЯКЩО ти відчуваєш тривогу, у тебе трапляються панічні атаки, ти поринаєш у депресію чи ти на межі – телефонуй або напиши свій запит:

Лінія Національної психологічної асоціації
0 800 100 102
Гаряча лінія психологічної підтримки «Людина в біді»
0 800 210 160
цілодобово, анонімно, конфіденційно та безоплатно

ЯКЩО хочеш проконсультуватися з психологом, лікарем або соціальним працівником щодо твоїх фізіологічних або психологічних змін, переживання стресу, тривоги чи депресії, насильства, булінгу або зґвалтування, маєш сумніви щодо власного здоров'я, потребуєш відповідей щодо безпечної сексуальної поведінки або маєш проблеми у стосунках, хочеш розібратися, як турбуватися про своє тіло або не можеш адаптуватися до нових умов – напиши у чат або надішли запит на консультацію за онлайн-формою на:

[HTTP://SUPPORTME.ORG.UA/CONSULTATION](http://supportme.org.ua/consultation)
безкоштовно та конфіденційно

ЯКЩО людина знаходиться у критичному стані тобто відповідає одному з цих критеріїв:

1) масивна кровотеча	5) раптове порушення свідомості
2) зупинка дихання	6) ознаки інфаркту
3) зупинка серцебиття	7) ознаки інсульту
4) порушення дихання чи перекриття дихальних шляхів	8) блювота кров'ю

викликай **ЕКСТРЕНУ ДОПОМОГУ**

ЯКЩО у людини раптово погіршився фізичний або психічний стан здоров'я внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших внутрішніх чи зовнішніх причин:

1) дуже піднявся або впав артеріальний тиск	5) втрата свідомості або її сплутаність
2) температура людини старше 6 років вище 39 і не знижується при прийомі жарознижувачих препаратів	6) постраждалим на місці ДТП
3) якщо з'явилося утруднення дихання при пневмонії	7) є підозра на травму, яка могла пошкодити хребет
4) судоми	8) є загроза переривання вагітності
	9) важке отруєння організму

викликай **НЕВІДКЛАДНУ ДОПОМОГУ**

ЯКЩО є ниючі болі в животі, біль голови, запаморочення, нудота, температура, підозра на інфекційні захворювання, підвищення тиску – телефонуй:

ЯКЩО тобі треба отримати телефонну консультацію з будь-яких медичних питань, телефонуй:

Швидка, реанімація чи сімейний лікар

Виклик швидкої як екстреної так і невідкладної допомоги має спільний номер

103 цілодобово, безкоштовно

для осіб з вадами слуху та мови: надіслати sms-повідомлення на номер **10003** (для абонентів Київстар) або **0965613977** (для всіх інших операторів) чи електронний лист на адресу **103@health.kiev.ua** (зазначивши причини виклику, вік особи, якій необхідна допомога, та адресу)

СІМЕЙНОМУ ЛІКАРЮ

Гаряча лінія Міністерства охорони здоров'я:

0 800 505 201
(безкоштовно щоденно з 8.00 до 20.00)

Якщо твої права порушуються або ти є свідком правопорушення - телефонуй:

ПОЛІЦІЯ
102 цілодобово, безкоштовно

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

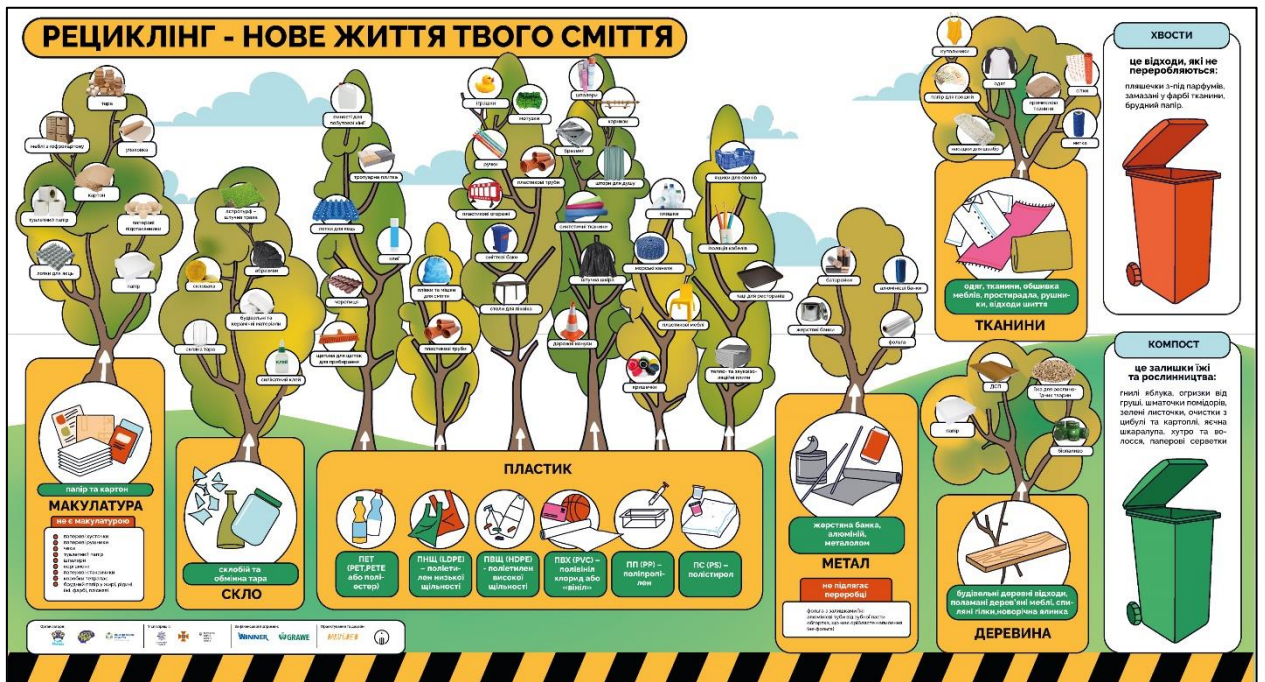

Проектування та дизайн:

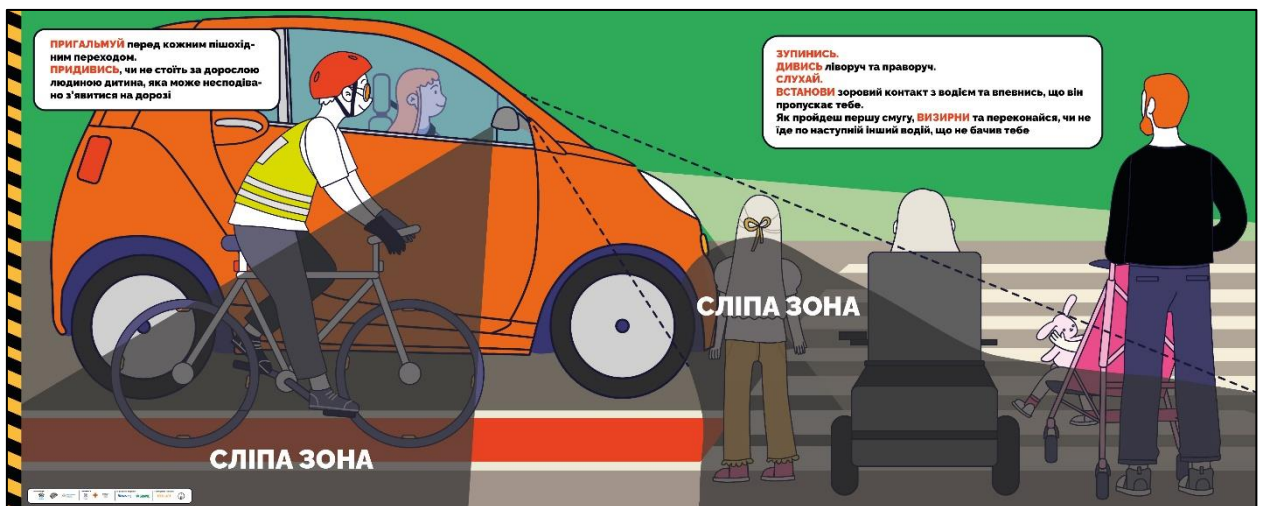
Дизайн плакату «Дерева рециклінгу»

Розмір: 2200 мм x 1189 мм

Дизайн штори «Дорожній рух»

Розмір: 5000 мм x 2000 мм

Дизайн плакату «Торба»

Розмір: 841 мм x 1189 мм

ТОРБА

Тільки **Обов'язкові Речі** – **Безпечний Алгоритм**

перелік необхідних речей, яких вистачить на декілька днів для виживання в надзвичайних ситуаціях, коли ви не можете лишатися на місці.

ВОДА

- пляшка з нержавіючої сталі під воду
- набір для фільтрації води
- таблетки для очищення води
- багатофункціональний ключ.

ІНСТРУМЕНТИ

- сокирка
- інструмент для заточування
- складана лопата
- мультитул
- складна пила.

УКРИТТЯ

- брезент 1,8x2,5 метри
- компактний легкий намет
- каремат
- легкий спальний мішок.

ОДЯГ

- легка сорочка з довгим рукавом
- штани без блискавки
- спідне
- 3 пари водовідштовхуючих шкарпеток
- вітровка, пончо-дощовик
- панам, шарф-шемаг.

ЗВ'ЯЗОК

- сонячна батарея
- різні зарядки
- портативна рація
- радіоприймач.

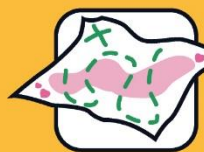
ЇЖА

- 6 висококалорійних батончиків
- 4 сухпайки
- портативна плитка з паливом
- металевий посуд, ложка-виделка
- абразивна губка.

СВІТЛО/ТЕПЛО

- LED-лампа на голову
- хімічні ліхтарики
- свічки-таблетки
- ліхтарик
- запальничка.

НАВІГАЦІЯ

- карта місцевості
- компас
- блокнот.

САМООБОРОНА

- великий ніж з фіксованим лезом
- перцевий балончик.

ЗДОРОВ'Я

- аптечка першої допомоги
- антисептичний спрей
- антисептик
- вологі серветки
- базові туалетні засоби
- безрецептурні препарати (антигістаміни, проносні, спрей від закладеності носу, засоби від печії, протизапальні, знеболювальні та жарознижувальні засоби)
- сонцезахисний крем.

ДОПОВНЕННЯ

- батарейки
- ізоленга або скотч
- копії важливих документів
- мотузка
- дріт
- маска респиратор N95
- пластикові пакети різного розміру
- розбірна вудка та знаряддя для рибальства
- стяжні хомутики

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

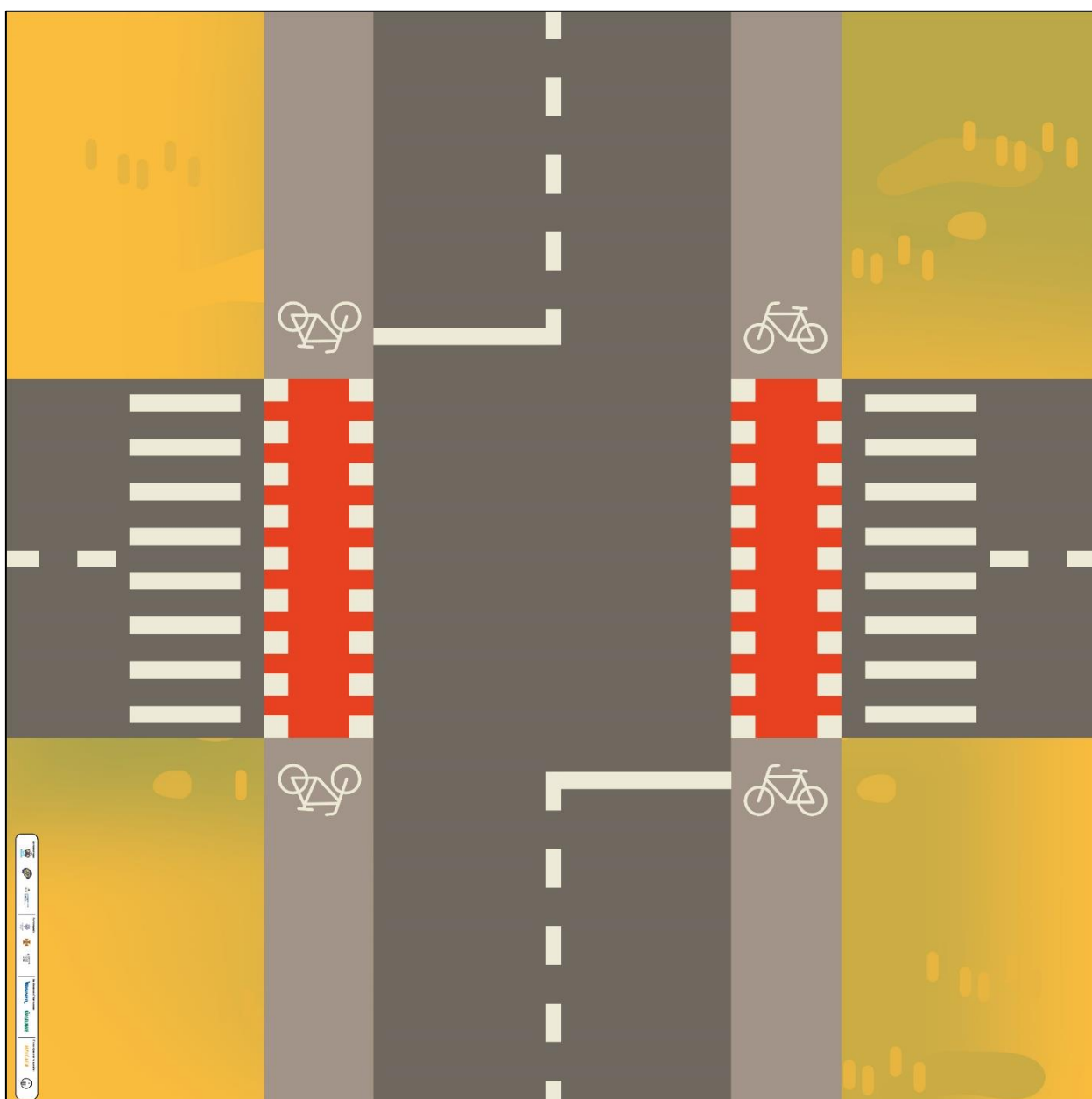

Проектування та дизайн:

Дизайн тренувального килимка «Дорожня розмітка»

Розмір: 3000 мм x 3000 мм

6. ІНФОГРАФІКИ З ІНСТРУЦІЯМИ ТА АЛГОРИТМАМИ:

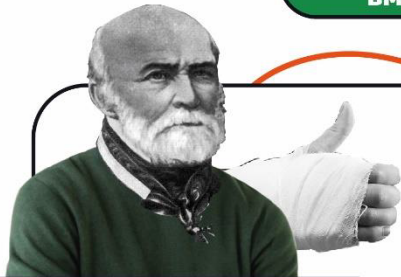
(Приклади підручних графічних матеріалів, що розміщуються на стенді для інформаційних матеріалів у вільному доступі для відвідувачів кабінету безпеки. Можуть доповнюватись іншими матеріалами).

Розмір: А4 (4+4)

УКРАЇНА ВЕЛИКИХ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Україна - країна видатних людей, що заснували цілі напрямки науки, винайшли методи та засоби порятунку мільйонів людей, якими досі користуються в усьому світі.

Хлопці, що були винахідниками та вміли швидко та гарно шити

Микола Пирогов –

Займався разом із Шевченком просвітництвом в Україні, зокрема видали буквар українською мовою за кошт Шевченка (ось такий)

Світовий геній, засновник військово-польової хірургії. Він уперше почав оперувати поранених із застосуванням ефіру в польових умовах, а маска для ефірного наркозу, яку він сконструював більше 175 років тому, що використовується й досі.

Вигадав у Криму гіпсову пов'язку, що використовується досі при переломах. Запровадив сортування за тяжкістю хворих, яке зараз використовується у військових шпиталях та при надзвичайних ситуаціях. Автор першого атласу топографічної анатомії, що використовується досі в світі.

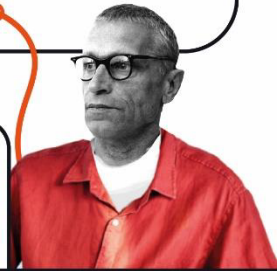
У 1864 році добився скасування тілесних покарань у гімназіях.

23 роки жив в Україні, з яких 20 років на Вінничині, де й досі вже більше ніж 140 років зберігається його унікальним чином забальзамоване тіло.

Юрій Вороний –

У 1933 році (більше ніж 90 років тому!) здійснив у Херсоні першу в світі пересадку нирки від людини до живої людини.

Микола Амосов –

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

ЗНАЙ. ПИШАЙСЯ. НАСЛІДУЙ.

У їхніх чашках – не чай і не
кава, а - мікросвіти.

Всесвітньо відомий уродженець Харківщини, що є засновником ембріології, епідеміології, порівняльної патології, імунології та мікробіології, а також лауреатом Нобелівської премії з фізіології та медицини. Відкрив фагоцитоз клітин та розробив фагоцитарну теорію імунітету (це про поглинання лейкоцитами чужорідних частинок у крові). Створив теорію походження багатоклітинних організмів, що є частиною еволюційного вчення.

Ілля Мечніков –

Володимир Хавкін –

Бактеріолог з Одеси, що винайшов вакцини проти холери у 1892 році та чуми у 1936 році. У Індії його сприймали як божество, а у ЗМІ називали «благодійник людства». Щеплення та вакцини Хавкіна використовуються досі.

Під час голоду 1920-х років в Україні дослідила та опублікувала наукову працю про вплив недоїдання на розвиток дітей. Її дослідження про вплив кислотно-лужного балансу на живі клітини поза організмом є фундаментом штучного запліднення та вірусології.

**Валентина
Радзимовська –**

**Підкорювачі тканин, з
яких зіткана людина**

у 1830-х роках першим провів успішну пересадку рогівки ока та почав витримувати донорські очі у льоді. Є автором тканинної терапії, яка широко застосовується у світі, розробником офтальмологічних інструментів та засновником найбільшого в Європі Інститута очних хвороб і тканинної терапії, що знаходиться у Одесі.

Володимир Філатов –

У 1917 році винайшов метод та спосіб пластики, який виявився найціннішим внеском у сучасні пластичні операції та відновну хірургію і відомий як «кругле стебло Філатова».

Олександр Богомолець –

Киянин, під керівництвом якого майже 100 років тому розроблена методика консервації донорської крові, яку й досі застосовують практично без змін. Винайшов АЦС – імунну сироватку, яка прискорювала загоєння ран і активізувала імунну систему людини, що застосовується у світі при лікуванні виразок, ран, переломів кісток, виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки, мастопатії, ревматизму, для запобігання рецидивам і метастазам раку, стимуляції кровотворення після рентгенотерапії.

Дикі Дороги

Чи знаєш ти, що уся безпека дорожнього руху може вміститися у два слова?

ПОМІТНІСТЬ

ПОМІТНІСТЬ та ШВИДКІСТЬ

Є кілька секретиків, які ми взяли з дикої природи та запровадили на дорогах. Очі водія – працюють так само, як очі хижака, що полює, тому аби привернути увагу водіїв треба поводитись, як звір, який хоче, щоб його вполювали.

1. Хочеш бути помітним - **вирізняйся кольором!** (Саме тому найбезпечніше мати яскравий одяг)
2. Хочеш бути помітним – **ворушись!** (Саме тому ми машемо руками)
3. Хочеш бути помітним – **блимай!** (Саме тому транспорт обладнаний фарами, а пішоходи - світловідбивачами).

Та, напевне, ти знаєш, що з усякого правила – є виключення.

Ось випадки, коли яскравий рухомий та ще й з ліхтарем об'єкт – непомітний!

Варіант 1 об'єкт у сліпій зоні

сліпі зони автомобіля

сліпі зони фури

сліпі зони автобусу

водій

(Спробуй провести експеримент з друзями або батьками на майданчику у безпечному місці – сядь на місце водія та переконайся, що у сліпих зонах дійсно не видно нікого)

Варіант 2 об'єкт перекривається іншим об'єктом

на тротуарі

на дорозі

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

Варіант 3: засліплення водія - в цей момент водій на кілька секунд втрачає здатність бачити предмети перед ним.

Засліплення сонцем найчастіше зранку або ввечері, коли сонце сходить або сідає

Засліплення фарами зустрічного транспорту найчастіше у темну пору доби, коли око пристосувалося до сутінків

Тому окрім візуальних подразників водії транспортних засобів аби привернути увагу чи попередити про небезпеку, використовують звукові - сигнал автомобіля, спецсигнали екстрених служб, дзвінок на велосипедах або самокатах, гучні мотори на мотоциклах.

Це так само, як роблять гримучі змії, аби попередити про небезпеку або тварини, що гарчать перед нападом.

ШВИДКІСТЬ

Про швидкість варто знати кілька фактів, які теж мають зв'язок із тваринами.

ФАКТ 1

Коли ти рухася, наприклад, на автомобілі, то з однаковою швидкістю рухається усе у цьому автомобілі – сам автомобіль, речі у ньому, ти, водій та інші пасажери, тваринки, що їдуть з вами та усі органи всередині тебе.

Тому, якщо автомобіль різко зупиниться, то усе інше, що не закріплено у автомобілі – продовжить рухатись з тією ж швидкістю і може тебе вдарити з силою, що пропорційна швидкості та може тебе вдарити. Саме для цього усі важкі речі кладуть у багажник, а усі люди: ти, водій та пасажери, а також тваринки мають бути обов'язково пристебнуті. Сила удару тіла непристебнутої дорослої людини на швидкості 50 км/год дорівнює силі слона.

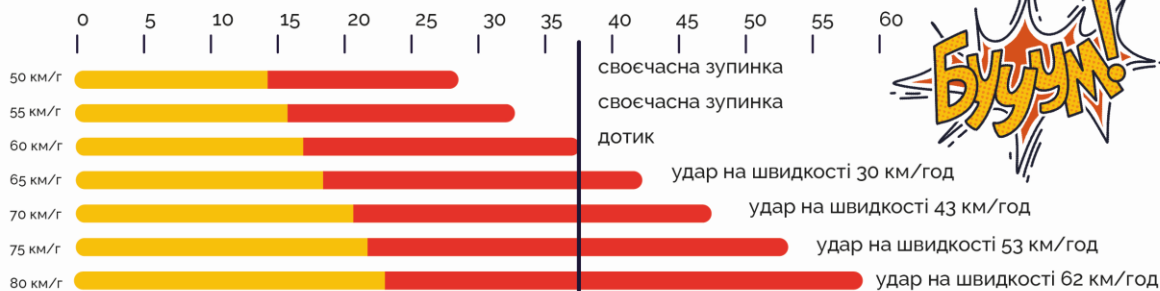
ФАКТ 2

Як би сильно не хотів водій миттєво зупинитися перед людиною чи твариною, що раптово з'явилася на дорозі, він не зможе це зробити – цьому заважають біологія та фізика.

Біологія - вимагає часу на кожну реакцію. Фізика вимагає часу на роботу усіх гальмівних систем автомобіля та зчеплення коліс із дорогою.

Тому умовно прийнято рахувати, що для зупинки автомобіля потрібно 3 секунди – 1 секунда на реакцію водія, 1 секунда на роботу систем гальмування автомобіля і 1 секунда на саме гальмування – тобто зчеплення коліс із дорогою (це якщо дорога не слизька, а гума на колесах «не лиса» та відповідає температурі). Тому безпечна дистанція між транспортом на дорозі або безпечна відстань до транспорту, що рухається до переходу вираховується не у метрах – це 3 секунди. У випадку з переходом – краще не виходь на дорогу, доки не впевнишся, що водій тебе побачив та зупинився аби пропустити тебе.

гальмівний шлях за різних швидкостей (містить час реакції, що становить близько 1 секунди) дистанція (м)

ФАКТ 3

80% людей гинуть або травмуються у дорожній аварії, що відбуваються у населених пунктах – невелика швидкість може бути і є смертельно небезпечною.

Найнебезпечніші травми для людини у дорожній аварії – це ураження голови та хребта. Найчастіше вони стаються внаслідок: 1) перевищення швидкості; 2) невикористання ременів безпеки; 3) невикористання шоломів вершниками двоколісних транспортних засобів; 4) нетверезі на дорозі; 5) невикористання дитячих засобів безпеки на транспорті.

ТВОЇ 11 ВИПАДКІВ «Я МАЮ ПРАВО НА...»

Ти – людина. Скільки б років тобі не було, ти маєш права і можеш їх захищати. ★

1. Право на повагу до твоєї честі та гідності.

Ніхто не має права поводитись із тобою жорстоко, ображати тебе чи принижувати, публічно коментувати твій зовнішній вигляд чи поведінку або тримати у шкідливих для твого здоров'я умовах, позбавляти сну, харчування чи води.

2. Право на захист від насильства.

Ні батьки, ні однокласники, ні вчителі, ніхто інший не має права застосовувати до тебе фізичні покарання чи психологічний тиск.

3. Право на спілкування з обома батьками.

За винятком тих випадків, коли це суперечить твоїм інтересам.

4. Право на повагу до твого приватного життя.

Ти маєш право на таємницю листування, телефонних розмов чи особистих акаунтів у соціальних мережах.

УВАГА!

Не ділись приватною інформацією про себе та сім'ю у спілкуванні з випадковими знайомими у Інтернет чи будь-де - не надавай цю інформацію ані у соціальних опитуваннях, ані у невимушених бесідах, навіть, якщо людина поводиться дружньо до тебе.

ЗВЕРНИСЯ НЕГАЙНО ДО ДОРОСЛОГО, ЯКОМУ ДОВІРЯЄШ.

Коли тобі забороняють розповідати про якісь речі батькам, бо скоріше за все твої права порушують.

5. Право бути вислуханим

при вирішенні між батьками та іншими особами спору щодо:

- твого виховання
- твого місця проживання
- позбавлення чи поновлення батьківських прав
- управління твоїм майном

6. Право бути вислуханим

батьками, родичами, посадовими особами з питань, що стосуються тебе особисто а також питань сім'ї.

УВАГА!

Суд може ухвалити рішення всупереч твоєї думці, якщо так вимагають твої інтереси.

7. Без твоєї згоди не може бути здійснено

твоє усиновлення, влаштування тебе до сім'ї патронатного вихователя чи до дитячого будинку

8. Право безплатно отримати усі види правових послуг:

- правову консультацію чи роз'яснення, як тобі краще діяти
- за потреби тобі буде призначений адвокат чи юрист для представлення твоїх інтересів у суді

9. Якщо тобі є 10 років

без твоєї згоди не може бути визначено твоє місце проживання

10. Якщо тобі є 14 років, ти можеш:

- самостійно звертатись до суду за захистом своїх прав та інтересів
- подавати позов про позбавлення твоїх батьків батьківських прав, якщо вони порушують твої права та знущайуться над тобою
- одежати інформацію щодо свого усиновлення, звертатися до суду про скасування усиновлення та визнання його недійсним
- самостійно визначати своє місце проживання з одним з батьків
- брати участь в укладанні договору про припинення права на аліменти для тебе у зв'язку з передачею права на будинок/квартиру або земельну ділянку
- самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією або іншими доходами
- самостійно укладати договір банківського вкладу та розпоряджатися коштами на рахунок

УВАГА!

За вчинення правопорушення у 14-15 років може бути штраф та позбавлення волі.

11. Якщо тобі 16, ти можеш

вільно самостійно виїжджати за межі України (за згодою батьків чи людей, які їх замінюють)

УВАГА!

За вчинення правопорушення у 16-18 років може бути штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі.

ПЕРЕМОГА!

Тепер ти знаєш свої права! Не дозволяй їх порушувати!

ТВОЇ БАТЬКИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ

1. піклуватись про твоє здоров'я, фізичний, духовний та моральний розвиток
2. готувати тебе до самостійного життя і праці, зокрема привчати до хатньої роботи (прибирати за собою, доглядати домашніх тварин)
3. піклуватись про тебе, навіть, у випадку передачі тебе на виховання іншим особам
4. утримувати тебе до досягнення повноліття
5. утримувати тебе до досягнення тобою двадцяти трьох років, якщо ти продовжуєш навчання, за умови, що вони можуть надавати матеріальну допомогу
6. утримувати тебе по досягненню повноліття якщо ти маєш інвалідність I, II або III групи та потребуєш матеріальної допомоги за умови, що батьки можуть надавати таку допомогу

Коли до тебе було вчинене насильство чи погрози

Коли до іншої дитини вчиняється насильство чи погрози, і ти є свідком цього

Не мовчи
Не намагайся вирішити це самостійно
Неодмінно звертайся за допомогою до:

Батьків

Учителів

Поліції

Державних органів опіки та піклування

Системи безплатної правової допомоги

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

Школяр не може працювати лікарем, чи пожежником, чи поліцейським, чи військовослужбовцем, чи рятувальником... але –

КОЖЕН З ВАС МОЖЕ ВРЯТУВАТИ ЖИТТЯ

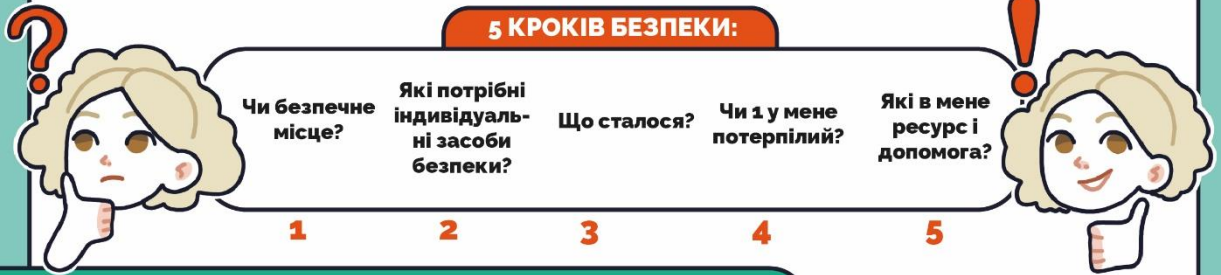
другові, родичу, знайомій чи незнайомій людині.

Коли людині поруч потрібна невідкладна допомога - дій

ШВИДКО та ВІРНО.

Етап 1: ОЦІНИ СИТУАЦІЮ

5 КРОКІВ БЕЗПЕКИ:

Етап 2: ОЦІНКА СТАНУ ПОТЕРПІЛОЇ ЛЮДИНИ

Якщо людина в свідомості, спитай, що з нею сталося та чи потрібна їй допомога.

КОЛИ ЛЮДИНІ ПОТРІБНА ШВИДКА ДОПОМОГА

ТРАВМУВАННЯ

MARCH - американський алгоритм тактичної бойової допомоги пораненим

ПРОБЛЕМА	ЩО РОБИТИ	ЯК РОБИТИ
 <p>Сильний життєзагрозливий крововилив</p>	Зупиняти втрату крові	<ul style="list-style-type: none"> ● прямий тиск ● давляча пов'язка ● джгут-турнікет ● кровоспинний засіб
 <p>Перекриття дихальних шляхів</p>	Забезпечувати вільні дихальні шляхи	<ul style="list-style-type: none"> ● слухайте дихання, дивіться, чи підіймається та опускається грудна клітка ● стабільне бокове положення ● підняття підборіддя або висунення щелепи (якщо немає травми голови/шиї) ● перевірка на наявність перешкод – прийом Геймліха
 <p>Дихання</p>	Забезпечувати функціонування дихання (вентиляція легень)	<ul style="list-style-type: none"> ● перевірка спереду та ззаду на проколи тулуба ● застосування оклюзійних пов'язок ● перевірка на напружений пневмоторакс ● якщо підтвердився – прибрати оклюзійну пов'язку
 <p>Кровообіг</p>	Продовжувати оцінку	<ul style="list-style-type: none"> ● перевірте руками усе тіло на наявність кровотеч ● перевірте наявність пульсу у кінцівках ● якщо пульс слабкий, підійміть ноги на 30 см ● якщо немає пульсу та дихання, починайте серцево-легеневу реанімацію (СЛР)
 <p>Переохолодження</p>	Запобігати втраті тілом тепла	<ul style="list-style-type: none"> ● тіло втрачає тепло від втрати крові ● тримайте потерпілого у теплі в незалежності від умов зовнішнього середовища ● використовуйте тепловідбивні або звичайні сухі ковдри ● ізолюйте від холодної землі або вологого одягу

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

ВНУТРІШНЄ ЗАХВОРЮВАННЯ

Гостре порушення мозкового кровообігу (інсульт)

Ознаки визначаємо за алгоритмом **РОМБ** (аналог міжнародного FAST) –

Руки (людина не може підняти однаково обидві руки),

Обличчя (обличчя з боку ураженої частини мозку ніби провисає – усмішка на один бік крива),

Мова (людина може говорити сплутано, наче нетвереза),

Бистрота (важкість ураження та довготривалих наслідків залежать від швидкості надання екстреної допомоги)

Судомний стан

Серцевий напад (раптовий сильний біль за грудиною, який не минає більше 15 хвилин або зникає та повертається. Біль «віддає» у руку, під лопатку, нижню щелепу або шию зліва. Може виникнути задишка)

Втрата свідомості

Етап 3: ВИКЛИК ШВИДКОЇ ДОПОМОГИ

ЩО саме сталося?

- хто потерпілий (якого орієнтовно віку та статі),
- що не так (які ознаки, що людині потрібна допомога, яка ситуація призвела до цього, якщо ти бачив/-бачила),
- чи є ще на місці люди та чи надається потерпілій людині допомога (яка допомога).

ДЕ знаходиться потерпіла людина?

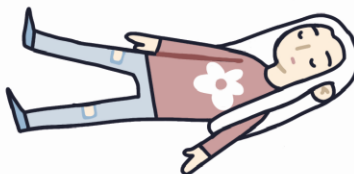
- точна адреса або, якщо неможливо встановити, то чіткі орієнтири, по яких можна швидко знайти місце події

ПОРЯДОК ВИКЛИКУ ЕКСТРЕНОЇ ТА НЕВИДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ

Алгоритм: «Що? Де? Коли?»

КОЛИ саме це сталося?

- орієнтовний чи точний час, коли трапилась подія або скільки часу пройшло від початку (наприклад: «5 хвилин тому...»)

* Якщо людина у свідомості: запитай, що з нею сталося та чи потрібна їй допомога.

ЕКСТРЕНА ДОПОМОГА

має встигнути врятувати людину у критичному стані, яка може померти у найближчі хвилини на виклик приїде реанімобіль, він приїде швидше, аніж невідкладна допомога

- масивна кровотеча
- зупинка дихання
- зупинка серцебиття
- порушення дихання чи перекриття дихальних шляхів

- раптове порушення свідомості
- ознаки інфаркту
- ознаки інсульту
- блювота кров'ю

НЕВИДКЛАДНА ДОПОМОГА

якщо у людини раптово погіршився фізичний або психічний стан здоров'я внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших внутрішніх чи зовнішніх причин

- дуже піднявся або впав артеріальний тиск
- якщо температура людини старше 6 років вище 39 градусів і не знижується при прийомі жарознижуючих препаратів
- якщо з'явилося утруднення дихання при пневмонії
- судоми,

- втрата свідомості або її сплутаність
- постраждалим на місці ДТП
- є підозра на травму, яка могла пошкодити хребет
- є загроза переривання вагітності
- важке отруєння організму

Якщо людині не потрібна швидка допомога - не викликайте її, бо у цей самий момент вона може бути життєво необхідна іншій людині, що бореться за життя.

Етап 4: НАДАННЯ ДОПОМОГИ

Щороку проведи практичні заняття з надання домедичної допомоги, аби у екстреній ситуації мати необхідні навички.

Якщо ти не вмієш надавати домедичну допомогу – не нашкодь людині. Шукай людей поруч, які вміють це робити. Правильний та своєчасний виклик лікарів – це також допомога.

ТВОЯ ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Які дані зберігає ваш пристрій?

Біометричні дані

Ім'я та дата народження

Історія листування

Номер телефону

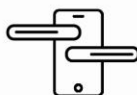
Номер банківської картки

Ваше фото

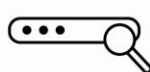
ЕЦП (електронний цифровий підпис) (у випадку Mobile ID)

Історія приватного листування (месенджери, СМС, тощо)

Дані геолокації

Контекстна історія пошуку, інтереси

Музичні вподобання

Кому це цікаво?

Бізнес

- Таргетована реклама
- Вподобання клієнтів
- BigData
- Витрати
- Цифрова економіка

Держава

- Безпека громадян
- Розслідування злочинів
- Боротьба з шахрайством
- Інформування населення
- Медицина
- ЕДО (електронний документообіг)

Шахраї

- Крадіжка грошових коштів
- Крадіжка інформації.
- Шантаж
- Вимагання

Кінцева ціль завжди одна!

Загрози для інформації при роботі з мобільними пристроями

Шахрайство

Фішинг

Вид отримання зловмисником таємної інформації, коли правопорушник за допомогою використання засобів **соціальної інженерії** проковує жертву на розкриття своїх особистих даних.

Наприклад:

- Апеляція до емоцій у Email:
- Вас зламали!
 - Ви виграли!
 - Прохання про допомогу!
 - Шантаж

Вішинг

Один з різновидів фішингу, за якого також використовуються методи соціальної інженерії, але вже за допомогою **телефонного дзвінка**.

Наприклад:

- Апеляція до емоцій під час дзвінку:
- Апеляція до терміновості
 - Прохання про допомогу
- Псевдо-співробітники закладів:
- Дзвінок з банку
 - Дзвінок від оператора
 - Дзвінок від страхової
 - Дзвінок з.....

Смішинг

Схема спрямована на перехід користувачем за шкідливим посиланням з SMS-повідомлення

Фізична крадіжка

Крадіжка даних

Шкідливе ПЗ

Віруси

Шпійські програми

Програми-здирилки

Псевдоантивіруси

Хробаки

Троянські коні

Рекламні програми

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

ЗНАЙОМСЯ, ТВОЯ ЇЖА

Калорії, Білки, Жири, Вуглеводи – КБЖВ

Калорія – одиниця виміру енергії, необхідна для нагрівання 1 г води на 1 С. Їжа, яку ми споживаємо, містить білки, жири та вуглеводи, які всмоктуючись перетворюються на енергією, що необхідна для існування.

Середня добова норма калорій: для чоловіка – 2400-2700 кКал, для жінки – 1800 – 2000 кКал

Вік	Стать	Сидячий спосіб життя (неактивний)	Помірна активність	Активний спосіб життя
2-3	жінка чоловік	1000	1000	1000
4-8	жінка чоловік	1200 - 1400 1200 - 1400	1400 - 1600 1400 - 1600	1400 - 1800 1600 - 2000
9-13	жінка чоловік	1400 - 1600 1600 - 2000	1600 - 2000 1800 - 2200	1800 - 2200 2000 - 2600
14-18	жінка чоловік	1800 2000 - 2400	2000 2400 - 2800	2400 2800 - 3200
19-30	жінка чоловік	1800 - 2000 2400 - 2600	2000 - 2200 2600 - 2800	2400 3000
31-50	жінка чоловік	1800 2200 - 2400	2000 2400 - 2600	2200 2800 - 3000
51 і більше	жінка чоловік	1600 2000 - 2200	1800 2200 - 2400	2000 - 2200 2400 - 2800

Білки - найважливіший поживний компонент для тіла, «будівельний матеріал» для багатьох клітин, волокон, тканин. Вони складаються з амінокислот, які діляться на замінні і незамінні.

Жири відповідають за енергію в організмі, є головними постачальниками енергії в періоди дефіциту їжі і хвороб, коли організм отримує малий обсяг поживних елементів або не отримує їх зовсім.

Вуглеводи - джерело енергії, діляться на прості і складні. Прості або «швидкі» (глюкоза, фруктоза, лактоза, сахароза) легко засвоюються організмом і миттєво підвищують рівень цукру в крові. Складні або «повільні» (глікоген, крохмаль та клітковина) розщеплюються до 4 годин, вважаються корисними, оскільки при перетравленні в шлунку вони віддають свою енергію поступово, забезпечуючи стабільне і непорушне почуття насичення.

Глікемічний індекс – показник впливу вуглеводів у продуктах харчування на зміну рівня цукру (глюкози) у крові, що відображає, з якою швидкістю харчовий продукт розщеплюється в організмі людини і перетворюється на глюкозу - основне джерело енергії. Чим швидше розщеплюється продукт, тим вищий його глікемічний індекс.

Протягом дня з кожним прийомом їжі слід знижувати глікемічний індекс продуктів із загального раціону, щоб до вечора він виявився якомога меншим. Витрата енергії організмом під час сну мінімальна і надлишковий рівень цукру в крові призведе до його перетворення у жирову тканину.

	Глікемічний індекс	100 г вуглеводів
Борошно сосье	20	28
Сочевиця зелена варена	22	20,8
Горохова каша	25	19
Сочевиця червона відварена	25	24,5
Клітковина	30	50
Борошно лляне	35	9
Ячмінна каша на воді	36	15,7
Перлова каша на воді	38	11
Яечна локшина	40	23
Маїс варений	40	12
Висівки	40	14,8
Рисові висівки	40	16
Лляна каша на воді	40	9,2
Борошно вівсяне	40	62
Гречана каша розсипчаста	44	15,4
Борошно житнє	45	55
Борошно амарантове	45	60
Борошно кокосове	45	60
Вівсяна каша в'язка варена	47	14
Манна каша рідка на воді	50	16,9
Пшоняна каша в'язка на воді	52	16,7
Борошно гречане	52	65
Кіноа варена	53	18,6
Гречана каша на воді	53	16
Булгур варений	54	14
Тісто дріжджове	55	41
Тісто листкове	55	32
Коричневий рис варений	55	22,8
Рис дикий відварений	55	20,5
Перлова каша на молоці	55	14,4
Борошно цільнозернове	55	61

	Глікемічний індекс	100 г вуглеводів
Локшина Удон варена	58	27
Рисова локшина	60	23,9
Гречані пластівці варені	60	19,4
Пшенична каша на воді	62	14
Рисовий папір	64	77
Кришталева локшина варена	65	23,9
Гречана локшина	65	21,9
Вівсяна каша молочна	65	16,4
рис білий, оброблений паром	65	21,4
Куєкус варений	67	21,8
Рис басматі варений	67	22,4
Рисова каша на воді	68	17,4
Борошно пшеничне	69	69,5

	Глікемічний індекс	100 г вуглеводів
Борошно рисове	70	70,5
Борошно кукурудзяне	70	72
Кукурудзяна каша на воді	70	25
Пшоняна каша на молоці	71	17,5
Манна каша молочна	75	17,8
Вівсяна каша швидкого приготування	75	19
Полента	75	20
Рис білий круглий відварений	77	26
Рисова каша на молоці	80	19
Мослі на молоці	85	26,5

РОЗРАХУЙ СВІЙ ІНДЕКС МАСИ ТІЛА

ІНДЕКС МАСИ ТІЛА = Вага тіла (кг) / Зріст(м) * Зріст (м)

Організатори:

У співпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

ЗВІДКИ ОТІ ВСІ ПРАВИЛА?

Якщо ти дитина – ти маєш це знати.

Якщо у твоєму колі є діти, за яких ти відповідаєш – ти маєш це знати.

Якщо ти плануєш працювати з дітьми – ти маєш це знати.

Якщо ти плануєш мати дітей – ти маєш це знати.

Дитина – не зменшений дорослий.

Споживання	Мікросередовище	Поведінка	Небезпеки	Рекомендації
<p>40 тижнів від зачаття до народження</p>	<p>Дихає та їсть крізь пуповину до якої кисень та поживні речовини поступають кровоносною системою матері.</p>	<p>На те, якою народиться дитина впливають емоційний стан та умови життя матері, гормони, токсини, вплив тепла, годування, опромінення, травми та хвороби.</p>	<p>Дитина не може жодним чином впливати на свою безпеку – вона заручник обставин.</p>	<p>Важливі кажуть «не можна переживати», не рекомендують керувати у третьому триместрі, не читати поживні книжки, не зловживати алкоголем, уникати суєтних людей та не вживати ліків без рекомендації лікаря.</p>
<p>Немовля 0 – 1,5 років</p>	<p>30-60 подихів/хв. споживає втричі більше повітря на 1 кг тіла. Грудне молоко – це свідка підвищеної температури поживна їжа з вітамінами та антитілами, яка сприяє розвитку всіх систем організму дитини, заспокоює та імунітет. Додається прикорм. Всмоктання крізь шкіру на 1 кг тіла щадні більше, ніж у дорослих.</p>	<p>Середовище життя немовля знаходиться на рівні 30 см до землі, аби зрозуміти дитину – «станьте котиками». Те, до чого дотримуються немовля – потрапляє до рота, усе, що випадає з землі чи підлоги – вдихається та швидше засвоюється.</p>	<p>Дослідницький тип поведінки, імпульсивне (емоційне) переважає над логічним, мисли до рота». Головний авторитет – батьки, намагаються наслідувати батьків та уважність.</p>	<p>Не грати на пластикових майданчиках, що виділяють токсини речовини, не мити підлогу засобами, які небезпечно відкрити чи обслуговувати дитину. Гострі, дроби речі та небезпечні речовини – у недоступному місці, закриті кришками із захистом від дітей. Грудне годування та екологічно чиста їжа. Плавання та купання – лише у спеціальних басейнах. Засоби догляду за шкірою та побутова хімія – відповідно вк.</p>
<p>Малюк 1,5-6 років</p>	<p>20-30 подихів/хв. щадні частіше за дорослих. Переїжд на звичайну їжу – збалансовану та корисну. Потреба у калоріях та у воді на 1 кг тіла – у 2,5 рази більша, ніж у юнаків. Всмоктання через шкіру на одиницю маси тіла – більше, тому і вплив через шкіру більший.</p>	<p>Світловид на рівні 70-100 см від землі – на безпеку впливають вижимачі, розетки, полки та шульди, пил та земля. Діти 1-3 років споживають у 2-8 разів більше брунту, ніж дорослі. Пропорції тіла (велика голова, слабка шия), недорозвинений м'язовий апарат, несформовані біологічні процеси – потребують уваги.</p>	<p>Дослідницький тип поведінки, імпульсивне (емоційне) переважає над логічним, мисли до рота». Головний авторитет – батьки, намагаються наслідувати батьків та уважність.</p>	<p>В житлових зонах та біля дитячих майданчиків заборонено стояти з уламками дитини. Малюк має бути весь час під контролем. Давати достатньо пити. Заборонено давати малюкам дорослі ліки у меншій дозі, бо там можуть міститися речовини, що виводяться дорослим організмом, але накопичуються у дитині та отруюють його. Надайте перевагу сезонним овочам та фруктам, перевіряючи постачальника та читайте склад продукту, ким плануєте годувати малюка. (Не усі свіжі продукти корисні – для довгого зберігання рослини обробляють для зростання тварин та рослин</p>

<p>Молодший шкільний вік 7-10 років</p>	<p>18-25 подихів/хв. Дихання, серцебиття та метаболізм пришвидшені. Активне зростання та розвиток мозку потребують великих ресурсів. Іма має бути достатньо та збалансованою – це контролюється в Україні системою харчування освітніх закладів. Має у 1,5 рази більшу потребу у воді та калоріях, ніж дорослі. Фізологічна динамічна (розвиток систем та органів нерівномірний та непередбачуваний).</p>	<p>На 30-50 см нижче середнього зросту нетовару – не бачити деякі речі, що бачать дорослі і може бути несприятливо. Однією сильно впливають на вибір дитини (іно те, що є у друзів чи популярно робить «як усі»).</p>	<p>Авторитет – батьки та вчителі, улюблені персонажі. Дитина починає звужувати рішення та мислити критично. Дитина починає витися дити самостійно та допомагати по господарству.</p>	<p>5) організм активно росте і може засвоювати ті небезпечні речовини, які у дорослої людини – виводяться. Небалансоване харчування, фаст фуд, продукти з консервантами, підсоложені смаку, ароматизатори можуть сформувати мікросмакові звички, що призведуть до порушень роботи організму;</p> <p>6) разом із землею малюк споживає токсини, мікроорганізми, глісти, забруднення;</p> <p>7) у закритих приміщеннях або на кухні без провітрювання у малюка може початися кисневе голодування та запаморочення, бо вуглекислий газ важчий за повітря (концентрується унизу);</p> <p>8) може задатися милим – дозволяти дитині користуватися дорослою косметикою або хімічними засобами для шкіри (бои можуть бути токсичні для дитини та інтенсивніше всмоктуватися);</p>	<p>Також використовують хімію! Треба регулярно провітрювати приміщення, де є малюки за будь-якої погоди. Одні малюки має бути яскравими та із сателітаційними. Малюк може мати косметичку, засоби догляду та захисні креми – з маркуванням лише для вік.</p>
<p>Підліток 10-13 років</p>	<p>16-20 подихів/хв. Підліток активно росте, розвивається, починається гормональна перебудова, дихання частіше, метаболізм швидший за дорослих. Можуть змінюватись апетит та смакові уподобання. Іма має бути достатня та збалансована.</p>	<p>Починають проявлятися вторинні статеві ознаки. Визначально у цьому віці є не мікросередовище, а соціальне оточення. Велику роль в житті грають соціальні мережі.</p>	<p>Внаслідок змін у організмі можуть з'явитись соціальна дратівливість та агресивність, до втомленості, до авторитетів поталяють шкільне та двоєрочне оточення публічні особи. Дитина намагається самоствердитись та справити враження на тих, хто для неї має авторитет. Підліток може часто змінювати думку, інтереси та бажання.</p>	<p>1) може відділятися від тих, з ким була близькість, приховувати свої переживання, сумніви, шукати та знаходити не завжди коректну інформацію;</p> <p>2) може стати об'єктом залицянь чи булінгу за своїми та недооцінювати ризики цього;</p> <p>3) без належного статтевого виховання є ризик ранніх статевих стосунків, хвороб та вагітності;</p> <p>4) чим більше заборон – тим більший опір та менше відвертості;</p> <p>5) вплив наркотичних речовин та стимуляторів нервової системи до яких також належать ліки, нікотин (у тому числі і пасивне куріння), алкоголь, кофеїн – порушують роботу недосформованих нервової та гормональної системи, що може вплинути на механізми задоволення та психічну рівновагу на все життя.</p>	<p>Підверта розмова про причини обмеженого вживання дитини психостимуляторів: не влада батьків заборонити, а небезпека нездорового впливу на якість усього й подальшого життя. Проблема дитини є її життям, а для дорослих можуть видаватися дрібничками на фоні життєвого досвіду – не варто ризикати по собі. Не порівнювати дитину з мимом – це впливає на самооцінку. Завчасно готувати дитину до зміни організму, які відбуваються з нею. Плекати взаємну повагу та довіру, аби дитина не соромилась та не боялась поділитись та звернутись з будь-якою проблемою. Дитина має знати контакти анонімних служб підтримки.</p>
<p>Юнка 13-19 років</p>	<p>12-16 подихів/хв. Дихає як доросла людина, за медичними показниками вважається фізично дорослою людиною.</p>	<p>Внаслідок гормональних змін можуть з'явитись косметологічні проблеми. Здатні мати дітей, лікуються за дорослими медичними протоколами та втрутаються дорослі фізичні навантаження. Можуть обирати свій соціальний колектив – друзі, команда, пара.</p>	<p>Зміни зовнішності та гормональні перебудови впливають на поведінку. Типова динамічна поведінка. Самостійно пересувається та проводить час без нагляду дорослих. На дитину починає тиснути вибір міжбульварними. Проявляють сильнішою по інтересах та субкультури.</p>	<p>1) на фоні гормонального сплеску юнаки отримують багато нових можливостей та свобод, а також спокую, статеві стосунки, самостійне пересування по дорогах, проведення часу з ким-завгодно без батьського контролю, тинчасове самостійне проживання;</p> <p>2) самостійна стійка боротьба з проблемами шкіри, пов'язаними з гормональним сплеском може призвести до посилення проблем і до додаткових переживань;</p> <p>3) знання, що таке небезпека, але усвідомлена дозрозумілих дослідів та відсутність цінності життя може це не сформуватись;</p> <p>4) не завжди є усвідомлення масштабу своїх винних та відповідальності;</p> <p>5) впровадження того, що було заборонено.</p>	<p>Підготовка до самостійного життя: 1) вшити доповідати собі та близьким; 2) вшити звернутись за допомогою щодо власного здоров'я, психо-емоційного стану, захисту своїх прав. Вкрай важливо неспішність та компетентність зі сторони дорослих щодо усього, що було заборонено: тютюн, секс, алкоголь, наркотики, нічні гуляння, керування – без задоволення та цифрифікації з повагою до рівня освіти та права на вибір та відповідальність за свої вчинки.</p>

Організатори:

У спілпраці з:

За фінансової підтримки:

Проектування та дизайн:

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЕКСПЕРТАМИ МАТЕРІАЛІВ ДО ПРОЧИТАННЯ (БІБЛІОТЕКА КЛАСУ БЕЗПЕКИ):

1. Безпека дорожнього руху
 - 1.1. Правила дорожнього руху
 - 1.2. Інструкція до велосипеда
 - 1.3. Інструкція до автомобіля
 - 1.4. Інструкція до самокату
 - 1.5. Інструкція до мотоциклу або мопеду чи моторолера
 - 1.6. Інструкція до автокрісла
 - 1.7. Ольга Дробишева «1000 та 1 поворот» 1,2,3 частини
 - 1.8. Ольга Дробишева «Відповідальні батьки (Курс з безпеки дорожнього руху)»: <http://road.safe-city.com.ua/wp-content/uploads/2016/09/metodychka.pdf>
<http://road.safe-city.com.ua/wp-content/uploads/2016/09/Prezentatsiya-dlya-treningu-Vidpovidalni-batky.pdf>
2. Статеві безпека
 - 2.1. «Убережи себе від зґвалтування» (<https://ivpz.kh.ua/uk/убережи-себе-від-зґвалтування/>)
 - 2.2. «Все про репродуктивну систему та пубертатні зміни» (<https://www.cgplus.co.uk/primary/ks2/pshe/ps2pat1242-all-about-periods-years-5-6>)
 - 2.3. Ярмоленко Юлія «Малечі про інтимні речі»
 - 2.4. Аніта Найк, Філ Вілкінсон «Як я дорослішаю (для хлопців та для дівчат)»
 - 2.5. «Відверта розмова про „ЦЕ“» під загальною редакцією психолога Інституту сексології Пере Фонт Кабре
 - 2.6. «Енциклопедія сексуального життя для дітей. Фізіологія і психологія». Крістіан Верду, Жан Коен, Жаклін Кантан, Жильбер Торджман
 - 2.7. Сексуальне виховання (буклет UNICEF у рекомендаціях експертів)
 - 2.8. «Статеве виховання і репродуктивне здоров'я підлітків та молоді» (Навчальний посібник. Лещук Н.О., Міністерство освіти і науки України, Корпорація Інститут Досліджень та Тренінгів JSI Inc., Програма «Здоров'я жінок України», Фонд Народонаселення ООН)
 - 2.9. Павло Денищук «Жіночі груди: пристрасть та біль.»
3. Права дитини та насильство.
 - 3.1. Конвенція ООН про права дитини
 - 3.2. Кодекс України про адміністративні правопорушення
 - 3.3. Закон України про запобігання і протидію домашньому насильству
 - 3.5. Програма «Школа і поліція»
4. Психологія
 - 4.1. Журавель Тетяна «Профілактика деструктивної поведінки підлітків» (<https://drive.google.com/file/d/1eL9DKBEVBGYTzsOWQ37ZTUNdlnz1QN08/view>)
 - 4.2. (<https://drive.google.com/file/d/14BMQoRw3aNWVzEq3Poh2qkvfESwRSgJr/view>)
 - 4.3. Андрєєнкова Вероніка «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе. Базові навички медіації однолітків» (https://drive.google.com/file/d/17z-KVTR_EKQgYX062Eaz-RGHRBuJs182/view?usp=sharing)
 - 4.4. Записник-порадник
5. Екологічна безпека
 - 5.1. Чепурик – захисник довкілля
 - 5.2. Світові сміттєві королі
6. Безпека здоров'я та харчування
 - 6.1. Катерина Галицька, Ольга Черепанова «Книжка-з'їжка»
 - 6.2. Віолетта Борігард «Принцеса-кухарка»
 - 6.3. Наталія Чуб «Казки-вітамінчики»
 - 6.4. Оксана Стехіна, Наталія Самойленко «Що в тарілці»
 - 6.5. Агнешка Совінська. Вітамінки
 - 6.6. Леся Кравецька «Смачно з Лесею Кравецькою»
7. Безпека під час війни
 - 7.1. «Як уберегтися в інформаційному просторі» НДІ вивчення проблем злочинності ім. В.В.Сташиса)
 - 7.2. «Правила поведінки учасників дорожнього руху під час війни». М.Г. Колодяжний, НДІ вивчення проблем злочинності ім. В.В.Сташиса)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ЕКСПЕРТАМИ ОНЛАЙН-МАТЕРАЛИ ДО ПЕРЕГЛЯДУ ТА САМООПРАЦЮВАННЯ:

Безпека дорожнього руху

<https://youtube.com/playlist?list=PLm-0sGP3nSGUd2Xts8rPDCwn9DntoCBcd> – Блимчик Непосидюк з клану сурикатів. Казки з безпеки руху.

https://youtube.com/playlist?list=PLm-0sGP3nSGXdJekV6PAJWxNJ80g6p3_p – лекції з курсу безпеки Safety Park

Перша допомога:

<https://www.ilcor.org/> – Міжнародний комітет з питань реанімації

<https://www.facs.org/about-acg/governance/acs-committees/committee-on-trauma/> – Комітет з травм

<https://flatstan-firstaid.co.uk/> – Плаский Стен. Перша допомога

<https://www.youtube.com/watch?v=0TbMf7r7vCg> – Вебінар BFA (Домедична допомога). Робота при травмі.

<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/cpr-and-ecg-guidelines/algorithms> – Алгоритми серцево-легеневої реанімації та невідкладної допомоги

<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/first-aid-guidelines> – Алгоритм першої допомоги

https://www.youtube.com/watch?v=0kG_FCP5WDI – Перша допомога: травма верхньої кінцівки

<https://www.youtube.com/watch?v=r9mAJPsqY0w> – Домедична допомога Надзвичайні ситуації. Олег Картавий

https://www.youtube.com/watch?v=a7qx-4Ydi8w&list=PLm-0sGP3nSGXdJekV6PAJWxNJ80g6p3_p&index=36 –

Вебінар BFA (Домедична допомога). Частина 1. Медична безпека в умовах карантину

Загальне поняття про травму. Механізм травми – Підручник з Захисту Вітчизни. «Основи медичних знань». 10 клас. Лелека – Нова програма (uahistory.co)

Безпека на воді:

<https://www.rlss.org.uk/pages/category/water-safety-education> – Освіта з водної безпеки (UK)

<https://www.royallifesaving.com.au/educate-participate/education> – Порятунк життя (AUSTRALIA)

<https://www.who.int/publications/i/item/9789241511933> – Запобігання утопленню: посібник із впровадження

https://www.youtube.com/watch?v=pW9xbRNtZwM&list=PLm-0sGP3nSGXdJekV6PAJWxNJ80g6p3_p&index=13 – Зворотна (відбійна) течія

Статева безпека:

<https://youtu.be/AloBdDSmmpY> – Чому у жінок є менструація? NEED / science & education

<https://youtu.be/VNc0lrzvAUc> – Запліднення / Fertilization

<https://youtu.be/X9C1HFy6dK8> – ПЕРШІ МІСЯЧНІ: Що? Як? Коли? (анімація українською)

<https://youtu.be/WQeQ0hqginA> – Як уникнути ПРОТІКАННЯ у школі під час місячних

https://www.youtube.com/@Vzhe_Dorosla – Канал "Вже доросла для цього"

<https://youtu.be/V-GwEsEpYnU> Статеве дозрівання хлопчиків

<https://youtu.be/yIhrj65ff3Y> – Статеве дозрівання дівчаток

<https://youtu.be/1e0Xssmxmng> – Що таке ВІЛ?

Санітарно-гігієнічна безпека:

<https://www.twinkl.ie/resource/catch-the-healthy-food-game-za-kps-61> – приклади ігор пов'язані з корисною/не корисною їжею в ігровій формі

<https://oplatforma.com.ua/article/2473-yak-produkti-harchuvannya-ta-stravi-zaboronen-u-zdo> – Які продукти заборонені у ЗДО

9. ВІЗУАЛІЗАЦІЇ:

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №77

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №78

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №79

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №2

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №2(Зона приватності) 81

Візуалізація лекційного варіанту планування класу №2

Візуалізація практичного варіанту планування класу 83

Візуалізація практичного варіанту планування класу 84

Візуалізація практичного варіанту планування класу(безпека дорожнього руху) 85

Візуалізація практичного варіанту планування класу(безпека дорожнього руху) 86

ПРИП'ЯСЬ! Перед кожим пішоходом і на перехресті:
немає періоду:
вперед, не стоїть за дорослою
людською дитиною, яка може несподіва-
но з'явитися на дорозі!

ЗУПИНИСЬ.
ДИВИСЬ ліворуч та праворуч.
СЛУХАЙ.
ВСТАНОВИ зоровий контакт з водієм та впевнись, що він
пропустиє тебе.
Як пройдеш першу смугу, **ВИЗИРНИ** та переконайся, чи не
їде по наступній іншій водій, що не бачив тебе

СЛІПА ЗОНА

СЛІПА ЗОНА

Візуалізація практичного варіанту планування класу(безпека дорожнього руху) 87

Організаторам

За співпрацю

За фінансову підтримку

За проектування та дизайн

